

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
November 12, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 60 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, LAPKRITIS - NOVEMBER 12, 1994

Nr. 221

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKŠAS (312) 585-8284

JAV ukrainiečiai reagavo į tendencingą CBS televizijos programą

New Yorkas, lapkričio 4 d. (UW) - Po to, kai spalio 23 d. CBS televizijos tinklas „60 Minutes“ programos laidoje transliavo reportažą apie Ukrainą, kuriame Ukrainos nepriklausomybės puoselėjimas buvo kone tapatinamas su istoriniu antisemitizmu vakarinėje Ukrainoje, ukrainiečiai amerikiečiai ėmėsi stiprios veiklos, atitaisyti klaidinančią programos sukurtoją.

Kaip rašoma JAV ukrainiečių savaitraštyje „Ukrainian Weekly“, spalio 31 d. į CBS televizijos tinklo centrinę įstaigą New York'e atvyko dešimties JAV ukrainiečių delegacija su pilnu Ukrainos rabino Jaakov Bleich pareiškimo tekstu, rodančiu, kad „60 Minutes“ reportaže buvo prasielkta su tikrove. Apgailestaudami, kad programoje Ukraina buvo tendencingai vaizduojama, jie reikalavo, kad CBS viešai atitaisytų tos programos antiukrainietišką kurytą, bet dar neišgavo pažado iš CBS vadovybės šį reikalavimą patenkinti.

Vieton to, kaip praneša susitikime dalyvavęs JAV Ukrainiečių Kongreso Komiteto atstovas Askold Lozynskij, CBS vadovai pažadėjo peržiūrėti šį reikalą, sušaukti savų tyrinėtojų bei ekspertų pasitarimą ir po to, susitikus su rabinu Bleich jo vizito JAV metu, padaryto sprendimą, ką daryti šiuo klausimu.

Kitas šios dešimties ukrainiečių delegacijos narys - Nestor Olesnycky, Ukrainiečių Nacionalinės Asociacijos viceprezidentas, pareiškė viltį, kad peržiūrėjęs delegacijos įteiktą dokumentaciją CBS atitaisys klaidinančią programą.

„60 Minutes“ programos vykdymas prodiuseris Don Hewitt pareiškė: „Jei rasime, kad suklaidome, turime pareigą klaidą atitaisyti ne jų (ukrainiečių) dėlei, bet mūsų žiūrovų. Ir pabrėžiu žodį „jei““.

Valandą keturiasdešimt minučių trukusiam susitikime, kurį sušaukė Don Hewitt, pareikalavus Ukrainiečių Žmogaus Teisių Komiteto pirmininkei Ulanai Mazurkevich, CBS televizijos tinklo viceprezidentas Joseph Peyronin, „60 Minutes“ programos korespondentas Morley Safer ir programos apie Ukrainą prodiuserius Jeffrey Fager kalbėjosi su ukrainiečių atstovais: minėtiais A. Lozynskij, N. Olesnycky, U. Mazurkevich, ukrainiečių katalikų vyskupu Basil Losten, Rutgers universiteto prof. Taras Hunczak ir Ukrainos bei Rytų Europos Žydų Išeivių Asociacijos atstovais profesoriais Borys Rabiner ir David Meltzer.

CBS neleidžia susitikime dalyvauti ukrainiečių spaudos ir televizijos atstovams, motyvuodama, kad tai ne spaudos konferencija ir pažymint, kad nors posėdis nėra slaptas, dėl televizijos ir spaudos atstovų nebuvo susitarta iš anksto. Posėdis, anot Ulanos Mazurkevich, buvo labai įtemptas.

Ukrainiečių delegacija savo tarpe buvo iš anksto susitarusi reikalauti šių dalykų: kad naujos, išbalansuotos programos apie šiandieninius ukrainiečių ir žydų santykius įvade būtų viešai atsiprašoma už tendencingą ankstyvesnę programą, kad naujoje programoje būtų perduotas visas rabino Jaakov Bleich pareiškimo tekstas; kad korespondentas Morley Safer būtų atleistas iš pareigų; kad niekur nebūtų pakartotinai rodoma tendencingoji „Ugly Face of Freedom“ (Bjaurusis laisvės veidas) programa; ir kad nebūtų platinamas tos programos tekstas.

Ukrainiečių delegacija taip pat sutarė pabrėžti CBS atstovams, kad užuominos, jog ukrainiečiai esą „genetiškai antisemitiški“ nemokyti valstiečiai, kurie Ukrainoje dabar valdo branduolinius ginklus, yra papiktinančios, taip kaip ir rodymas žygiuojančių skautų (lyg jie būtų antisemitiska organizacija) ir vertimas ukrainietiško žodžio „žyd“ amerikietiška pravarde „kike“.

Nors CBS tvirtino turį žmogų, teigiantį, kad „žyd“ Ukrainoje yra pravarde, prof. Hunczak buvo atsinešęs objektyvių parodymų, kad ukrainietiškas žodis „žyd“ nėra pravarde, o normaliai vartojamas žodis ne tik vakarinėje Ukrainoje, bet ir Lenkijoje, Slovakijoje, Rumunijoje ir kitur. Nestor Olesnycky dar paaiškino, kad vakarinėje Ukrainoje „žyd“ yra bendrinis pavadinimas žydų tautybės žmonėms, nors rytinėje Ukrainoje pavadinimas yra „jevrej“.

„Tad priklauso apie kurią Ukrainos sritį kalbama“, pasakė Olesnycky. (Programa buvo apie vakarinę Ukrainą.)

Anot ukrainiečių delegacijos narių, pamatę rabino Bleich pareiškimą, kurio tekstą Askold Lozynskij pats gavo tik porą valandų prieš susitikimą su CBS, televizijos tinklo delegacija, nustebo. „Jie labai domėjosi tekstu ir pareiškė norą asmeniškai susitikti su rabinu Bleich, kai jis atvyks lapkričio 10 dieną“, pasakė vysk. Losten. Atrodė, kad šio klausimo sprendimas kaip tik ir priklausys nuo rabino susitikimo su CBS rezultatu.

Ukrainiečių organizacijos ragina ir toliau siųsti protesto laiškus CBS tinklui dėl šios programos. CBS pareigūnai pripažino, kad jau turi daugybę laiškų dėl šios programos tiek iš ukrainiečių, tiek ir iš lenkų bei žydų bendruomenių, bet nepasakė kiek laiškų gavo.

Ukrainiečių organizacijų atstovai įvairiuose JAV miestuose reiškia protestus ir susitinka su vietiniais CBS tinklo padaliniais, reikšdami protestą ir reikalaujanti atsiprašymo už tautybės šmeižimą. Jie yra suorganizavę peticijas su daugiau kaip 500 parašų įvairiuose miestuose, protestuojant šią programą ir apie tiek pat dalyvių suburiantis susitikimus su televizijos atstovais ir JAV Kongreso nariais bei demonstraciją Detroit, Vašingtone, Rochester, NY ir kitur.

Sarajevo mieste musulmonai meldžiasi prie kapo 8 m. berniuko, žuvusio kai jį pataikė iš serbų puses šautas mirtinas. Remiami Bosnijos kroatų, aplinkiniai keliais gaudančių ginklų, Bosnijos musulmonai pradeda vėl atgauti serbų užimtas teritorijas. JAV, savo sprendimu išsiųsdama nuo sąjungininkų Europoje, nutarė nuo šio šeštadienio nebesaugoti, kad būtų laikomasi Bosnijai uždėta ginklų blokada. JAV laivai nebesaugos, kad į Bosniją ar Kroatiją ginklus vežantys laivai nepareitų.

Dėl politinių nesutarimų Rumunijoje sustojo privatizacija

Bukareštas, spalio 26 d. (Reuters) - Rumunijos privatizavimo programa vėl buvo atidėta ateičiai, iškilus nesutarimams tarp kairiosios pakraipos vyriausybės bei konservatyviai nusiteikusio Senato.

„Trys derybų sesijos tarp Senato privatizavimo komisijos ir vyriausybės privatizavimo plano bei jo pataisų klausimais baigėsi nesėkmingai“, pasakė Nacionalinės Vienybės Partijos senatorius Viorel Salagean.

Konservatyviai nusiteikę senatoriai teigia, kad vyriausybės pasiūlymas privatizuoti 3,000 valstybinių įmonių pagal kompleksinį investicinių čekių planą yra pernelyg greitas ir pigus. Vyriausybė kaltina konservatorius, kad pastarieji stabdo šaliai gyvybiškai svarbios rinkos ekonomikos kūrimąsi. Praėjus penkeriems metams po komunizmo žlugimo, rinkos ekonomikos ženklų Rumunijoje dar nėra.

Ekonominių reformų ministras M. Cosea sutiko priimti Senato komisijos pasiūlytas privatizavimo plano pataisas tikiai tam, kad vėliau jas galėtų sukurti ir atvesti. Visi šie politiniai ginčai nuolat atitolina parlamento debatus dėl privatizavimo ir pačios programos vykdymo.

Kairiosios pakraipos vyriausybė, vadovaujama ministro pirmininko N. Vacaroiu, paskelbė masinio privatizavimo planą dar balandžio mėnesį. Pagal šį planą Rumunijos piliečiai galės privatizuoti 80% privatizuojamų valstybinių įmonių kapitalo už savo investicinius čekius,

išleistus dar 1992 metais. Senato privatizavimo komisija pasiūlė padaryti kai kurias pataisas plane ir indeksuoti investicinius čekius, kuriuos jau buvo indeksavusi vyriausybė, atsižvelgdama į jų kainas juodojoje rinkoje.

Komisijos nuomone, turi būti privatizuojama ne daugiau kaip 49% valstybinių įmonių kapitalo.

Europai gali prireikti Rytų Europos plieno

Bruselis, spalio 26 d. (Elta) - Europos Sąjungos (ES) atstovai sako, kad ES plieno pramonės pertvarkymo planų žlugimas gali neblogai pasitarnauti Rytų Europos plieno eksportuotojams.

„Europos komisija (Europos Sąjungos vykdomasis organas) leis pačiai rinkai nuspręsti, kiek plieno Rytų Europos eksportuotojai gali parduoti ES šalims“, pasakė vienas komisijos narys. Jis perspėjo, kad Europos komisija imsis priemonių prieš plieno importą iš Rytų Europos šalių, tačiau atsisakys moralinio spaudimo.

Europos komisija pranešė, kad atsisako savo plieno pramonės pertvarkymo plano, nes jai pavyko sumažinti savo gamybos pajėgumą nuo 19 iki 16 milijonų tonų per metus. Iki šių metų komisija panaikins plieno kvotas Čekijos ir Slovakijos respublikoms, kurios turėtų gauti dar dvyliką mėnesių.

Žirinovskis išpėja dėl JAV ir Estijos pavojaus Rusijai

Maskva, spalio 26 d. (BNS, Reuters) - Rusijos parlamento žemutiniai rūmai spalio 25 d. apsvairstė karinio jūrų laivyno reikalus, bei padėtį Rusijos Baltijos laivyne. Kaip pranešė Baltijos laivyno vadas admiralas Vladimir Jegorov, padėtį Baltijos laivyne apžvelgė Valstybės Dūmos deputatas Konstantin Panfilov. Pagrindinį pranešimą perskaitė Rusijos karinio jūrų laivyno vadas admiralas Feliks Gromov.

Admiralas Jegorov pabrėžė, kad Baltijos jūros laivyno problemos buvo nagrinėjamos „neišskiriant jų ir kitų laivyno padalinių problemų“. Baltijos laivynas, pasakė jo vadas, nebuvo išskirtas nei kaip labiau svarbus ar labiau nukentėjęs.

Tačiau kai kurie deputatai pasisako už tai, kad Baltijos laivynui būtų suteiktas ypatingas vaidmuo užtikrinant Rusijos geopolitinę įtaką. Vienas didžiausių pavojų Rusijai kyla iš Baltijos jūros pusės, mano Rusijos Liberalų Demokratų partijos vadas Vladimir Žirinovskij.

„Galima laikinai sumažinti mūsų karines jūrų pajėgas Ramiajame vandenyne, Juodojoje jūroje ir netgi Šiaurėje, tačiau Baltijoje - niekada“, tvirtino Žirinovskis spalio 25 d. Dūmoje išplatintame kreipime. „Būtent pakylančių ir nusileidžiančių lėktuvų griausmas mūsų lėktuvnešiuose Baltijos jūroje turi blaivinančiai veikti potencialius priešininkus“, sakoma V. Žirinovskio kreipime.

Jis aprašo galimą pavojų Rusijai iš Baltijos jūros pusės. Žirinovskis teigia, kad JAV yra paruošusios karinę operaciją prieš Rusiją ir Baltarusiją, jei jų karinės pozicijos Baltijoje sustiprės. Jo nuomone, JAV šiam tikslui yra paruošusios 6-8 lėktuvnešius, iki 10 divizijų ir beveik 1,000 lėktuvų. Rusijos politiko tvirtinimu, JAV pasiūšusios imtis tokių veiksmų, „turėdamos tikslą sukilinti Rusijos potencialą ir visiškai išvesti mūsų kariuomenę iš Baltijos šalių“.

Vladimir Žirinovskio įsitikinimu, grėsmė Rusijai kelia ir Estija. „Netgi tokia apgailėtina

valstybėlė kaip Estija tik ir laukia sąlygų, kuriomis būtų galima turėti naudos Rusijos teritorijų sąskaita“, jis teigė.

Išskyrus JAV ir Estiją, daugiau nė viena valstybė, V. Žirinovskio nuomone, Rusijai nekelia grėsmės.

Uždara svarstymą apie Rusijos karinio jūrų laivyno padėtį

Įteikti apdovanojimai sustabdytiems traukinį

Vilnius, lapkričio 11 d. (Elta) - Penktadienį Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas įteikė Žuvancijų gelbėjimo kryžius keturiems žmonėms, kurių dėka buvo sustabdyti keleiviniai traukiniai po sprogimo, praėjusį sekmadienį įvykdyto Vilniaus-Kauno geležinkelio ruože.

Prezidento dekretu už ypatingą drąsą ir pasiaukojimą gelbinti daugelio žmonių gyvybes, juo apdovanoti pensininkė Aldona Juozapavičienė, Aukštųjų Panerių prekybos stoties operatorė Elena Komparskienė, šios stoties dispečerė Aldona Razmarai-

ir jo perspektyvas spalio 25 d. surengė Valstybės Dūmos geopolitikos komitetas kartu su gyvybės, saugumo, pramonės, statybos, transporto ir energetikos komitetais. Nepaisant nevienareikšmio požiūrio į geopolitikos komitetą, kurį įkūrė V. Žirinovskis, svarstymuose netikėtai dalyvavo beveik visa Rusijos karinio jūrų laivyno vadovybė, įskaitant admiralą Feliks Gromov.

tienė ir akcinės bendrovės „Apranga“ sandėlininkas Kęstutis Šaltenis. Prezidentas Brazauskas dar kartą padėkojo jiems už šį žygdarbi, padėjusį išvengti didelių aukų.

Ketvirtadienį, pradėdamas spaudos konferenciją, ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius informavo, kad kol kas dar nepavyko nustatyti, kas organizavo ir įvykdė sprogdinimą geležinkelio Kaunas-Vilnius. Už informaciją, kuri padės atskleisti sprogdinimo geležinkelio linijoje organizatorius bei vykdytojus vyriausybė įsteigė 250,000 litų premiją.

Krikščionys demokratai kritikuoja biudžetą

Vilnius, lapkričio 10 d. (Elta) - Šiandien Seimo rūmuose įvyko krikščionių demokratų atstovų - Krikščionių demokratų partijos atsakingojo sekretoriaus Alberto Šimėno ir Seimo krikščionių demokratų frakcijos narių Kazimiero Kuzminsko bei Juliusa Beinorto - spaudos konferencija.

Pasak Alberto Šimėno, vyriausybė, pasimokiusi iš šių metų biudžeto vykdymo patirties, nutarė, gyventi lengviau, todėl numatė gero laukiančią biudžeto pajamas, negu iš tikrovės. Pagrindinės biudžeto pajamos - apie 35% - kitamet sudarys pridėtosios vertės mokestis. Jis pa-

skačiuotas remiantis tuo, kad, 1995 metais bendras vidinis produktas Lietuvoje sudarys 18.2 milijonus litų, sakė A. Šimėnas. Tačiau kitos institucijos pateikia visai kitus skaičius.

Ekonominės ministerija apskaičiuoja, kad bendras vidinis produktas bus 28 milijonai litų. O Tarpautinis Valiutos Fondas - 27 milijonai litų.

Alberto Šimėno nuomone, reikėtų argumentuoti įrodyti, kiek apskaičiavimai labiau pagrįsti ir tik po to skaičiuoti galimas pajamas.

Seimo narys Kazimieras Kuzminskas pasakė, kad ateinančių metų biudžeto projektas tenkina tik jėgos struktūras - Vidaus reikalų, Krašto apsaugos ministerijas, - o sveikatos apsaugai, švietimui, mokslui, kultūrai, skiriamos labai menkos lėšos.

Julius Beinortas kalbėjo apie butų statybų finansavimą iš valstybės biudžeto. Jis pasakė, kad dabar eilėse butui statyti stovi apie 89,000 šeimų, iš kurių dešimtadalis yra socialiai remtinos. Joms šiame biudžete buvo numatyta 101 milijonas litų, tačiau iki šio laiko pervesta tik 45 milijonai litų. Kadangi sutartys sudarytos, užsakytos statybinės medžiagos, o lėšų nėra, iš šios sumos mokami delpinginiai. O 1995 metų biudžete gyvenamųjų namų statyboms planuojama skirti dar mažiau - apie 40 milijonų litų. Julius Beinortas nuomone, biudžetas bus ne lėšų skyrimui, o tik šių metų skolos grąžinimui.

KALENDORIUS

Lapkričio 12 d.: Šv. Juozapas, kankinys, Polocko arkivyskupas (1580-1623); Teodoras, Narvydas, Grozilė.

Lapkričio 13 d.: 33 eilinis sekmadienis; Pranciška, Didakas, Taiyda, Daugantas.

Lapkričio 14 d.: Adeodatas, Gotfridas, Ramantas, Saulėnė.

Lapkričio 15 d.: Šv. Albertas Didysis, vyskupas, Bažnyčios mokytojas (1193-1280); Leopoldas, Vaidila, Norda.

SPINDĖSIME KAIP ŽVAIGŽDĖS

Netrukus baigsis bažnytiniai metai, prasidės Adventas, kuomet tikintieji ruošiasi naujam Dievo įsikūnijimui žmonių gyvenime. Nors ateinantį sekmadienį – paskutinį šių bažnytinį metų – iškilmingai švėsime Kristaus karaliavimą mūsų gyvenime, net ir visoje žemėje, visose tautose, šio sekmadienio skaitiniai kviečia susikaupti ir pamąstyti.

Visi trys skaitiniai – tiek iš Danieliaus knygos, kur girdime apie teisiųjų prisikėlimą, tiek iš Laško žydams, kur primenama Kristaus tobulą, vienkartinę auką, tiek ir iš Morkaus evangelijos – Kristaus antrojo atėjimo aprašyme – mums primena, kad pabaigoje tapsime visiškai nauji kūriniai. Kitaip tariant, į dangų įžengsime visiškai nekalti, visos mūsų nuodėmės bus nuplautos, būsimieji į naujus, garbingus, iš mirties prikeltus kūnus ir bendrausime su Dievo išrinktaisiais. „Surinktais iš visų keturių šalių, nuo žemės pakraščio iki dangaus tolybių“, kaip girdime šio sekmadienio Evangelijoje (Morkaus 13:24-32).

Ši mintis, kad pasibaigus visiems laikams, būsimieji visiškai nauji kūriniai, praplečia mūsų ribotas viltis savo atečiai. Danguis galbūt įsivaizduojame, kad, išgyvenę ilgą gyvenimą, pagaliau įriedėsime į dangų kaip senas, aprankytas automobilis pas vartotą automobilį pardavėją ir būsimieji patenkinti, kad už tokį seną lauką iš viso ką nors gavome. Bet dangus nėra senų mašinų parduotuvė, ir Jėzus nėra pardavėjas. Pranašas Izaio knygoje (Iz 65:17-18) Dievas mus kviečia laukti kitokio gyvenimo: „Štai aš kuriu naują dangų ir naują žemę, ... kuriu Jeruzalę, kuri bus džiaugsmas, ir jos žmonės, kurie bus vadinami „linksmybe““.

Tad šio sekmadienio pirmame skaitinyje (Dan 12:1-3), pranašaudamas apie visų laikų pabaigą, Danielius užtikrina Dievo išsitrinktos tautos žmones (tad per Krikštą – ir mus), kad Dievo „tauta bus išgelbėta“, kad jie „spindės kaip dangaus skaidrynė, ir tie, kurie daugelį žmonių išmoko teisybės, spindės tarsi žvaigždės visada, per amžius“.

Siame kontekste klausydami ištraukos iš Laško žydams (Žyd 10:11-14, 18), pradėdami suvokti Kristaus aukos ant kryžiaus svarbą ir galybę –

tik per jo mirtį išsipildė Danieliaus pranašystė. Laiške žydams girdime: Savo gyvybės „vienintele atnašą jis amžiams padarė tobulus tuos, kurie yra daromi šventais. O kur nuodėmės atleistos, ten nebereikia aukos už nuodėmes“.

Komentuodamas šiuos skaitinius, kun. Carroll Stuhlmüller rašo, jog per tai, kad Jėzaus auka ant kryžiaus buvo absoliutiškai tobula, kad ji buvo Senosios Sendoros nuolat kartojamų aukų tobula atbaigimas – pilnatvė, atėjo pabaiga. Bet iš tiesų ši pabaiga yra visiškai naujos kūrinių pradžia. Todėl šiandien kiekvienos Mišios – Eucharistija, kurioje atkuriamas vienkartinė, tobula Jėzaus auką, mums primena Kristaus mirtimi bei prisikėlimu ir mums užtikrintą naują dangų ir naują žemę. Nebegalime būti kitokie, kaip begalinės vilties stiprinami ir ugdomi žmonės.

Žvelgdami į praėjusius metus iš vilties naujuoju dangum ir žeme perspektyvos, pradėdami matyti, kaip Kristus traukia ir veda mus į nuostabų, džiaugsmo sklindantį tikslą. Išmintis triumfuoja. Tokia vizija mums suteikia Danielio knyga.

Šios knygos pradžioje Danielius yra apibūdinamas kaip „gražus, protingas ir išmintingas jaunuolis, greitai išmokstantis ir santūrus savo sprendimuose“ (Dan 1:4), bet svarbiausias jo apibūdinimas – archangel Gabrieliaus žodžiai jam: „numylėtas žmogus“ (Dan 9:23). Tikroji išmintis, kuri ateina per meilės prizmę, padarys, kad spindėtume „kaip dangaus skaidrynė... tarsi žvaigždės“. Kai suvoksime, kad iš tikrųjų esame Dievo numylėtieji (tik dėl to Jėzus atėjo žemėn mūsų vaduoti iš nuodėmės, net savo gyvybės auką), kils mūmų dekingumas ir meilės jausmas Dievui, iš kurio nesulaikoma mylėsime kitus, trokšime jiems parodyti, kad Dievas ir juos myli.

Pirmojo šimtmečio žydai (tiek Kristaus sekėjai – krikščionys, tiek ir žydų tikėjimo tebesilaikantieji) gyveno nuolatinėje baimėje, kad Romos kariuomenė, tramdydama žydų sukilimus, visiškai sunaikins Jeruzalę, su Dievo buveine jų tarpe: šventyklą ir visų Dievo miestų – Ziono kalną – Jeruzalę. Tai ir įvyko 70-aisiais metais po Kristaus gimimo, vos keturiasdešimt metų po jo pranašystės. Ir po

UŽSIENIEČIAI VOKIETIJOJE

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Jeigu Hitleris būtų palaidotas Berlyno kapinėse, šiandieną jis tikrai apsisvertų karste bent šimtą kartų, žinodamas užsieniečių skaičių Vokietijoje.

Kaip parodė paskutiniai 1993 m. duomenys, Vokietijoje gyveno 6,9 mil. užsieniečių. Palyginti su 1992 m., jų skaičius padidėjo 382,000. Tokiu būdu užsieniečiai Vokietijoje sudaro 8,5% visų gyventojų (Vokietija skaito 80 mil.), kai tuo tarpu 1960 m. jų buvo tik 686,000 arba 1,2%.

Ne visi užsieniečiai priima Vokietijos pilietybę. Statistika parodė, kad 1992 m. pilietybę priėmė 179,000 užsieniečių. Didžiausią užsieniečių nuosimtį sudaro Turkijos piliečiai. Jų prisikačiuojama 1,9 mil. Antroje vietoje yra buv. Jugoslavija – 1,2 mil., toliau eina italai – 563,000, graikai – 352,000, lenkai – 261,000, austrai – 186,000, rumunai – 163,000, ispanai – 133,000, olandai – 114,000, britai – 112,000, amerikiečiai – 108,000 (tik civiliai), portugalai – 106,000, irančiai – 102,000. Kitos tautybės, jų tarpe lietuviai, nenudėtos, tačiau mūsų tautiečių gali būti keli tūkstantčiai, kadangi į centrinių nepriklausomybės minėjimą atvyksta apie 400-500 lietuvių.

Iš 6,9 mil. užsieniečių tik 180,000 gyvena rytinės Vokietijos dalyje (daugiausia Honckerio laikais atvežti vietnamiečiai), tad pvz., Tiuringija turi mažiausią skaičių – tik 0,8% užsieniečių, o didžiausią – Heseno kraštas – 12,6%, toliau eina Berlynas ir Bremenas 11% (tie miestai yra valdomi senato ir priskaitomi prie krašto), šiaurinė Vestfalija – 10,7%, Baden-Viurtembergas beveik 12 mil. ir Bavarija – 992,000. Frankfurtas turi didžiausią užsieniečių skaičių. Jie sudaro 27,9% visų miesto gyventojų. Toliau eina Stuttgartas – 23,3%, Miunchenas – 22,3%, Kiolnas –

Sventosios Dvasios atsiuntimo naujoji Kristaus sekėjų bendruomenė pradėjo naują Kristaus meilės gyvenimą šioje žemėje. Bet pranašystės, tiek Senajame Testamente, tiek ir Naujajame, yra daugiasluoksnės. Tad, nors žinome, kad per Krikštą jau gyvename naują gyvenimą, tuo pačiu metu tebelaukiame Žmogaus Sūnaus atėjimo „su didžia garbe ir šlove“.

Aldona Zailskaitė

18,1%. Pačiame Berlyne gyvena 383,000 užsieniečių, daugiausia turkai.

Užsieniečiai neturi jokių suvaržymų. Jie gali plėsti savo kultūrinę, ekonominę, sportinę ar net politinę veiklą. Nenuostabu, matant turkiškus bankus, kelionių įstaigas, itališkus ar turkiškus bei kroatiskus sporto klubus. Uždrausta yra kurdų komunistinė PKK organizacija. Tačiau ji rengia politines demonstracijas, puola net policiją, klijuoja komunistinio turinio atsisaukimus, iškelia net raudonas vėliavas. Vokietijos slaptosios policija negali įsikišti per organizacijos kevalą, tik kartais suimdamas narkotikų pardavėjus, kurie pelną atiduoda ginklų pirkimui kovai su Turkijos kariuomene, gaunant iš krautuvių ir valgyklų savininkų „apsaugos“ pinigais. Šis prievartavimas taikomas taip pat ir kiniečių tarpe (garsi kinietiška mafija), italų, graikų, albanų tarpe. Policijos duomenys skelbia, kad 90% krautuvių ir valgyklų moka šį „įnašą“, kadangi, laiku neatsilyginus, įmetama bomba, padėgama krautuve ar valgykla.

Vokietijos valgyklų daugiausia yra svetimatų rankose. Vokiško restorano mieste labai dažnai reikia ieškoti su „žiburiu“. Kodėl? Atsakymas labai paprastas: valgykla yra vienos šeimos ar giminės rankose. Bulvės skuta močiutė, indus plauna motina, vaikai padavėjai, tėvas ir vyriausias sūnus – virėjas. Mažos išlaidos, kadangi atpuola svetima jėga, gan aukšti atlyginimai. To nepaisant, patiekalai yra brangoki. Tačiau vokiečiai pamėgo itališką, graikišką ar balkanišką, kinietiška virtuvę, mokedami gan aukštas kainas.

Vokietijos parlamento rinkimus nedidele persvara laimėjo koalicija. Kas nustebino rinkėjus – tai didelis nuosimtis balsuotojų, atidavusių rytinėje Vokietijoje savo balsus už buvusią komunistų partiją, dabar pakeitusią raides į PDS. Ypač Tiuringijoje, Mecklenburge, šie naujieji „demokratai“ surinko tarp 20 - 25% balsų, tapdami po socialdemokratų ir krikščionių demokratų trečia stipriausia grupuotė. Be jos toleravimo negalima sudaryti tuose kraštuose vyriausybės, rūpintis krašto ateitimi.

Vakaru gyventojai yra nustebinti, nes į rytines žemes inves-

tuojami milijardai markių, aiškiai matant pagerėjusį gyvenimą. Komunistinėje sistemoje gyventojai negalėjo laisvai vykti į Vakarus, gal tik kas dvidešimtas gyventojas turėjo telefoną, buvo tikrinami laisakai, išimant pinigus (ar ne panašiai dabar Lietuvoje su korespondencija?). Vasaros atostogas galedami praleisti tik Bulgarijoje ar Rumunijoje. Šiandien tas „ossi“ gyventojas (sutrumpintai ir su pajuoka „Ost“ – rytai) skrenda ne tik į pietų Europos kraštus, bet pasiekia taip pat Floridą ir Kaliforniją, vairoja moderniosios gamybos Vakarų mašinas. Kaltinamas yra PDS grupuotės pirm., žydų kilmės adv. G. Gysi (jis išrinktas į Vokietijos parlamentą) bendradarbiavimu su buvusios Rytų Vokietijos saugumo policija, išduodant savo klientų slapstis. Jį ginti tuoj pat stojo žydų tautybės 82 m. rašytojas Steponas Heym (taip pat naujo parlamento narys), pabėgęs iš Vokietijos į JAV 1935 m. Rašytojas visiems G. Gysi priešams meta antisemitizmą. Nėra jokių abejonių, kad antisemitizmo žodis dar dažnai ir ilgai skambės Vokietijos parlamente.

RUDENEJANČIO VILNIAUS GATVĖS TAMSIOS

Net ir pačiame Vilniaus centre vakarais dega kas dešimtas, o kai kur kas aštuonioliktas žibintas. „Taip yra todėl, kad miesto savivaldybės visai nesklia pinigu sostinės elektros tinklams remontuoti“, – sakė specialios paskirties valstybinės įmonės „Gatvių apšvietimo elektros tinklai“ direktorius J. Bartkevičius.

Vilniaus savivaldybė įmonėi šiuo metu skolinga 360,000 litų. Per mėnesį visoms išlaidoms, įskaitant ir darbuotojų atlyginimus, reikia apie 200,000 litų. Vilniaus gatvės iš viso yra 31,000 šviestuvų, kabelinės elektros linijos sudaro 780 km. Kadangi „Gatvių apšvietimo elektros tinklai“ dabar gauna pinigų tik ūkio eksploatavimui, tai mieste perdegė apie 9,000 lempų, nepataisytą apie 7,000 šviestuvų. Per metus, normaliai dirbant ir prižiūrint miesto apšvietimą, būtina pastatyti vietoj senų 2,000 naujų šviestuvų, o šiais metais pastatyta tik 400. Kasmet būtina reikėtų pakeisti 25 km. elektros tinklų kabelinės linijos: šiemet nepakeistas nė vienas kilometras.

J. Bartkevičius sakė, kad „geriausiais metais“ prieš Atgimimą įmonėi remontui gaudavo 200,000 rublių, o šviestu-

Kartais teisybė yra lyg bauks-tus paukštis tankaus medžio viršūnėje – šmėkšteli prieš akis, rodos, lyg ir spėjai pamatyti, bet taip neaiškiai, kad liko tik blankus vaizdas, kurį kitam atpasakoti vargiai įstengtum. Ypač sunku teisybę atpažinti mūsų tėvynėje, kur tiek dešimtmečių buvo garbinamas melas, kol pagaliau pasidarė nebeaišku: kas yra tiesa, o kas netiesa? Štai vienas pavyzdys.

Spalio 22 d. Čikagoje vyko suktukivinis BALFo seimas. Ta proga privažiavo dalyvių ne vien iš JAV, bet ir iš kitur. Vienas garbingiausių svečių buvo Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirm., Respublikos seimo narys Balys Gajauskas. Kadangi jis pats, kaledamas Sibire, akivaizdžiai juto BALFo teikiama pagalbą ir matė kone paniką, kurią lagerio prižiūrėtojų ir kagebistams sukėlė paprastas šalpos siuntinukas iš užjūrio, galima suprasti, kad šio asmens kalba seime buvo išklausyta su ypatingu dėmesiu (santrauką pateikia P. Vaičekauskas, „Tiesiamie pagalbos ranka“, lapkr. 9 d., „Drauge“).

Daugelio pasipiktinimą sukėlė prelegento pasakojimas, kad Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga yra „finansiška terorizacija“. Tai ypač pasireiškė, kai atvyko finansų ministerijos inspektoriai ir už šalpos aukų sumas pareikalavo 11,000 Lt mokesčio. Kadangi, pasak inspektorių, mokesčio terminas jau buvo praėjęs, pridėjo dar 21,000 Lt pabaudos. Bijodama, kad dar didesnės sumos neužkrautų, sąjungos vadovybė mokesčius ir baudą sumokėjo. Įsakymas išieškoti mokesčius atėjo iš ministro pirm. A. Šleževičiaus. B. Gajauskas pabrėžė, kad už sumokėtą sumą turį pakvitavimus ir gali įrodyti to įvykio tikrumą.

Dabar antroji medalio pusė. Šio penktadienio (lapkričio 10 d.) laisškų skyriuje išspausdinome Lietuvos vyriausybės atsiliepimą į B. Gajausko kalbą BALFo seime. Jame tvirtinama, kad „Valstybinė mokesčių inspekcija neturi jokių duomenų, jog tokios lėšos (t.y. BALFo šalpa – DB) buvo siunčiamos per B. Gajauską ir, savaime

vas kainavo 20 rublių, vienas metras kabelio – 50 kapeikų. Dabar šviestuva galima nupirkti maždaug už du-tris šimtus

Kuo tikėti?

suprantama, nėra išsikaiviusi jokių mokesčių. ...Todel B. Gajausko tvirtinimas apie 11,000 LT mokesčių, išsikaiviuotų iš labdaros lėšų, neturi realaus pagrindo“.

Ir žinok, žmogau, kuo tikėti. Nejaugi B. Gajauskas, kuris užsienio lietuviams jau seniai žinomas ir gerbiamas, keliavo tūkstančius mylių į Čikagą, kad viešai meluotų apie Lietuvos vyriausybės darbus? Nejaugi tos vyriausybės vardu rašęs finansų bei izdo reikalams patarėjas dristų – ir dar juodu ant balto – paneigti tiesą? O gal Lietuvoje egzistuoja kažkokia slapta mokesčių inspekcija, siunčianti savo darbuotojus pasipinigauti iš vargstančių?

Galbūt tai ta pati inspektorė, kuri „nulupo“ Varėnos rajono Kabelių žemės ūkio bendrovę? Apie tai rašo „Valstiečių laikraštis“ (š.m. spalio 8 d.).

Si nedidelę ir neturtingą žemės ūkio bendrovę jau antri metai iš eilės neįstengia net galo su galu sudurti, nes dėl sausros ir labai padidėjusių išlaidų jokio pelno nebeturėta. Visos šių metų pajamos siekiančios apie 10,000 Lt, o mokesčių pareikalauta 4,837 Lt ir dar priedo priskaiciuota visokių baudų net už kelerius praėjusius metus. Straipsnyje smulkiai surašomos bendrovės išlaidos, paminima, kad 1992-1993 m. savo darbuotojams teisingai mokėti po 15-80 litų per mėnesį. „Mes su liūdesiu skaitome spaudoje, kaip didėles, turtingas įmonės atleidžiamos nuo milijoninių mokesčių. Centrinės privatizacijos komisijos pirm. vienoje televizijos laidoje aiškino, kaip to įmonės palikto pelno mokesčio sąskaita „privatizuojamas“ valstybinis turtas. Turtingieji žaidžia, o kaimo žmonės, tuos turtinguosius pastatę į valdžią, mulkinami“.

Galbūt Lietuvos ministras pirm. Lietuvis laiko (nors ir tarp kelionių į kitus kraštus) ir patikrintų, kas yra tie „mokesčių inspektoriai“, kurie taip skriaudžia savo tautiečius ir sukelia pasipiktinimą net užsienyje. Jeigu jam pavyktų išsiaiškinti, gal paskelbtų viešai ir mes galėtume rasti atsakymą į šio straipsnio pradžioje užklaustą klausimą.

litu, metrą kabelio už 35 litus, gera vokiška lempa kainuoja 35 litus.

(„Lietuvos rytas“, 09.07)

VILNIUS GRĮŽTA LIETUVAI

KAZYS BARONAS
Vokietija

3

Lenkijos karo atstovas Lietuvoje plk. Leonas Mitkėvičius savo prisiminimuose rašo: „Vakar (rugėjo mėn. 14 d.) su Stefa (jo žmona) buvome Vilniuje. Ji vežė galionus jodo, tvarestomos medžiagos, pagalvės, baltinių ir kt. Be to, Stefa norėjo aplankyti motiną. Tuo tarpu aš norėjau susisiekti su generaliniu štabu, sužinoti bendrą Lenkijos padėtį. Deja, nusivyliau. Vilnius yra visiškai atkirstas, be jokių žinių ir ryšių, kaip ir mes Kaune (...). Pataikiau į vaivados Maruševskio sušauktą posėdį su Vilniaus igulos karinių dalinių vadais. Svarstomas klausimas, kokių reikia imtis apsigynimo priemonių, puolant Lietuvai Vilniui. Vilniaus puolimas buvo laikomas didžiausiu pavojumi. Kategoriskai nurašinau ju baimę, tvirtindamas, kad dabartinėje situacijoje Lietuva neturi tikslo smėgti mums peilį

į pečius. Mano teigimas buvo aiškiai priimtas nepasitikejimo. Paprašiau žinių apie bendrą Lenkijos padėtį. Vaivada Maruševskij visų akivaizdoje pareiškė, kad mūsų padėtis yra beviltiška, kad greičiausiai neišvengsime vokiškos visos Lenkijos okupacijos, tačiau to netaikant karo pabaigą, kuri bus vakarinių galybių vedama iki galutinės pergalės.

Pačiame Vilniuje aiškiai matomas karo stovis. Labai sunki situacija. Pastebimi aprūpinimo sunkumai. Greitai pritrūks naftos ir anglies. Duona parduodama tik su kortelėmis, ilgus žmonių eilės prie kepyklų. Kai kurios krautuvių nelabai noriai parduoda, gal tik už skambančią caro laikų auksinę monetą (...). Vilnius negalėjo gintis puolant vokiečiams, negalėtų jį priešintis ir lietuviams, jeigu jie susigundytų jį užimti. Rašau, išgirdęs susidariusią padėtį iš plk.

Maruševskio bei ten susirinkusių vyresniųjų Vilniaus igulos dalinių vadų. (Leon Mitkėvičius „Wspominienia kowienkie 1938-1939, Londonas, 1968 m. psl. 243-244).

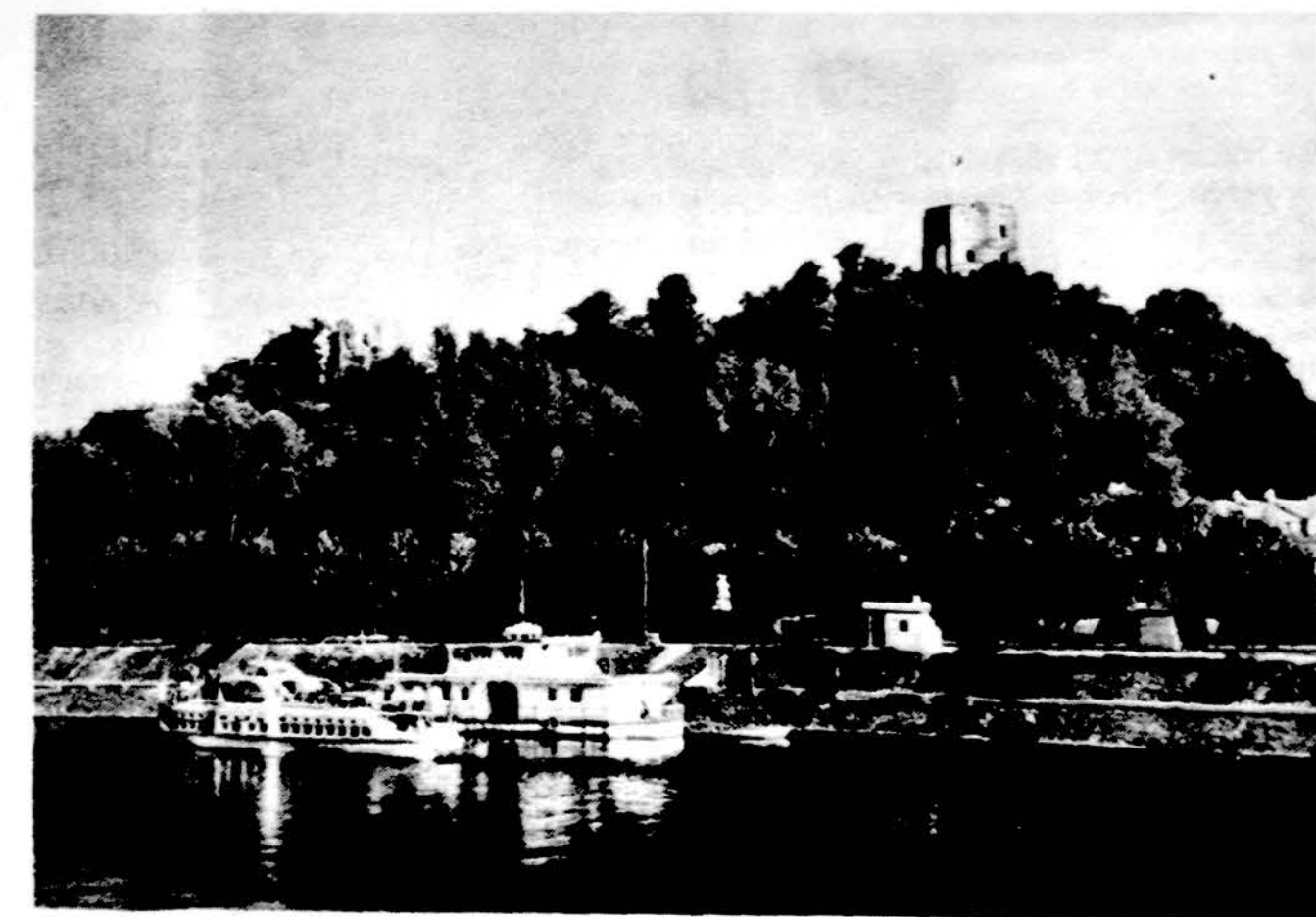
Labai teisingai ir tiksliai Lenkijos karo atstovas Lietuvoje aprašė Vilniaus padėtį prieš pat Lenkijos žlugimą, kadangi mūsų sostinėje viešpatavo tikra suirutė. Vilniuje ne tik kad nebuvo stiprios lenkų igulos, bet jame taip pat buvo jaučiamas maisto trūkumas, kurį dar daugiau padidino Lenkijos pabėgėliai. Jau nakties metu reikėdavo stoti į eilę prie kepyklos ar prie maisto krautuvių. Sužinojus, kad mėsinėje kitą rytą bus parduodama kiek mėsos – žmonių eilutė susidarydavo jau iš vakaro.

Tėvas, turėdamas plačias pažintis, visuomet „sukombinuodavo“ bulvių, duonos (vieną dieną atnešė net centnerį rugių), lašinių ar net keleta kiaušinių. Lenkiškų žlotų niekas neprašė ir jų neėmė. Kiekvienas turėjo pilnas kišenes žlotų (ir tėvui miesto savivaldybė išmokėjo net trijų

mėnesių pensiją), tad aplinkiniai ūkininkai prašė tik auksinių rublių, tabako, svaigalų. Pirmą kartą teko susipažinti su „mainų prekyba“

ir su ja gyventi iki pat išvykimo iš Vokietijos į Kanadą.

Pažinojo vietiniai tėva, dažniausiai vadindami vardu arba „Litwin Juzef“, tad, jam

Gedimino pils ir pilies kalnas iš Nerios mūšio

JAV 15 KRAŠTO VALDYBOS SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBA

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
312/476-2655 • Fax 312-436-6909

VYRESNIŲJŲ APGAUDINĖJIMAI

Daugiausia pinigų praranda nelegaliuose „sweepstakes“ (loterijų) ir „telemarketing“ (televizijos pagalbos pardavimo) apgavystėse pensininkai — vyresnieji žmonės, daugiau, negu bet kuri kito amžiaus grupė. Taip praneša „American Association of Retired Persons“.

Paprastai vyresnieji žmonės yra labiau pasitikintys ir rečiau pastebi suktybę. Jie greičiau tampa aukomis, nes jie daugiau laiko praleidžia namuose ir yra draugiškesni svetimiems. John Barker, „National Fraud Information“ centro direktorius, sako, kad daugiau kaip 60% nusiskundimų dėl apgavysčių yra pensijos amžiaus asmenų ir tai daugiausia dėl „sweepstakes“ apgavysčių. Reikia žinoti, kad ne apie visas apgavystes praneša, kitos yra nepanešamos, nutylimos. Nors „sweepstakes“ ir „telemarketing“ apgavystės vyksta jau senokai, FBI ekonominių nusikaltimų viršininkas Mike Varum sako, kad tik dabar teise tvarkos istaigos stengiasi tų apgavysčių išaiškinimams duoti pirmenybę.

Iš 400 milijonų dolerių, kuriuos uždirbo „telemarketing“ pramonė, spėjama, kad 10% arba 40 milijonų dolerių, yra prarasta suktybėse, sako John Brugger, JAV pašto inspektorius. Viena 79 metų, Minnesotoje gyvenanti, moteris, esanti beveik akla, yra viena tų aukų. Jos istorija buvo papasakota AARP rudens „Senior Consumer alert“ žurnalo laidoje.

Moteris, čia pavadinta Mary, dalyvavo suktybės „sweepstakes“, kurios žadėjo pinigines premijas. Iš jos buvo reikalaujama atsiųsti nedidelį pradinį dalyvavimo mokslinį ir atsakyti į paprastą klausimą, kad patektų į aukštesnę varžybų pakopą. Pirmą, negu Minnesotos generalinis prokuroras apkaltino bendrovę suktybiavimu, Mary išleido 5,000 dolerių, vien tik pradiniam dalyvavimo moksliniam. „Iš viso ji prarado 25,000 dolerių, visas savo santaupas — ir tapo „sweepstakes“ apgavysčių auka“, — rašoma pranešime.

AARP aprašo įvairias varžybas, „sweepstakes“ apgavystes ir pataria, kas darytina, kad atsiimtumėte prarastus pinigus, priverstumėte neteisings tokių varžybų skelbėjus uždaryti savo „verslą“. Tas pranešimas atkreipia dėmesį, ko reikia saugotis, dalyvaujant varžybose ar „sweepstakes“. Pvz., teisėti tokių varžybų ir „sweepstakes“ skelbėjai nereiškia, kad bus būta perkama arba mokama koks užmokestis, kad žmogus galėtų laimėti. Žmonės turėtų įtarti ir būti atsargūs, kai reikalaujama pradinio dalyvavimo mokesčio ir atsakymų į vis sunkesnius klausimus. Šitokio tipo varžybos darosi vis populiarsnės. Jos prasideda paprastu klausimu, pvz.: „Ar Kalifornija yra prie Atlanto, ar Ramiojo vandenyno?“ Kai žmogus mano, kad tik vieno klausimo būtų pakanka, jis pradeda klausimo betrukta iki didžiojo laimėjimo, ir jį paskutini klausimą beveik neįmanoma atsakyti.

Žmonės turėtų būti atsargūs, kai jų telefonu prašo kredito kortelės numerio, arba jei jiems siūloma pirkti įvairius dalykus tik iš vienos firmos.

Aplėšimai telefonu

Šiais laikais retas kuris neturi telefono. Turbūt nemokėtumėte gyventi be tos greitos ir

dažnai labai reikalingos susižinojimo priemonės. Modernėjant gyvenimui, modernėja ir neteisėgų žmonių — išnaudojų — vagių metodai, būdai apieplėšti nieko bloga nenujaučiančius, pasitikinčius žmones.

Kiekvienais metais telefoniniai apgavikai „palengvina“ žmonių pinigines daugybę milijonų dolerių — apgavystėmis, kurios kainuoja nuo kelių iki kelių tūkstančių dolerių. Žmonės, kurie yra vyresni, negu 60 metų ir kurie turi palinkimą būti mandagūs su svetimais, yra ypač mėgstamos aukos, parduodant prastus daiktus ar patarnavimus, išpėja „The Federal Trade Commission“. Tarp populiariausių apgavysčių yra „nemokamos“ ar „pigios“ kelionės: siūloma dovanų, jei atvyksite į „sales presentation“, ar duosite savo kredito kortelės numerį; taip pat apgaudinėjama su „health foods“, vitaminais; siūloma greitai pralobom galimybes investuojant ir netikros labdaros. Atminkite: niekada nepirkite nieko iš asmens, siūlančio jums prisipyrus prekę, kurios jūs net nematėt, ir tai jis daro, kalbėdamas telefonu. „Federal Trade Commission“ pataria laikytis trijų paprastų taisyklių, kad išvengtumėte apgavysčių:

1. niekada nepirkite nieko, siūlomo telefonu, nebent jūs gerai žinotė, su kokia firma turite reikalą;

2. neskubėkite apsispręsti! Teisėti siūlytojai niekada nespaus jus greitai apsispręsti. Niekada netikėkite jums telefonuojančių asmeniu, kuris sako, kad jei norite praturtėti, turite tuojau investuoti į jo siūlomą dalyką.

3. niekada nesiųskite pinigų ir neduokite savo kredito kortelės numerio, nebent jūs esate tikri, kad asmuo ar firma, su kuria turite reikalą yra patikimi.

Atminkite, kad niekas nieko neduoda veltui, niekas nepraturtėja greitai ir lengvai. Kas jums kitaip sako, būkite tikri, nori iš jūsų išvilkti jūsų sutauptus pinigus, nori jūsų pinigais patys praturtėti. Būkite protingi ir atsargūs!

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ (10.24.94 - 10.27.94).

UŽGAULIOJANTYS SKAMBINIMAI

Dažnai pasitaiko asmenų, kurie skambina ir telefonu užgaulioja ar garsina kitus, turbut jausdami sau malonumą. Tokių nemalonių ir nenorimų telefono paskambinimų anksčiau būdavo sunku atsikratyti ir išvengti. Norėdami išvengti tokių nepageidaujamų skambinimų, žmonės turėjo pakeisti telefono numerį arba paprašyti telefono istaigos tikrinti, kas jiems skambina. Abu šie būdai nepatenkino žmonių, nes buvo daug vargo tam žmogui, kuriam visokie niekadėjai skambindavo.

Viskam modernėjant, yra išrandamos naujos priemonės ir nauji būdai apsiginti nuo nenorimų skambinimų. „Ameritech“ bendrovė vieną iš naujų priemonių lygina su „vilkeliu“ duryse, pro kurį pasižiūrėjęs žmogus, gali už durų stovintį įleisti ar ne. Vienas populiariausių patarnavimų, kuriuos šiam reikalui siūlo „Ameritech“, yra „Caller Id“. Telefono savininkas nusiperka „Caller Id“ dėželę su

Žinom žinom, kad moliūgai ne ant medžių auga! „Žiburėlio“ auklėtiniai išvyko į moliūgų ūkį (iš kairės): E. Pranckevičiūtė, J. Pranckevičius, I. Milo, D. Fisher ir S. Vodicke.

Nuotr. I. Senkevicienės

„screen“ (apšviečiama dėžele) iš „Ameritech“ ar iš vietinės elektroninių reikmenų krautuovės. Ta dėželė įjungia ir telefoną ir skambinimai užsiregistruoja: žmogus mato skambintojo numerį ekranelyje. Kai kuriose miesto dalyse galima ekranelyje matyti ir skambintojo pavardę kartu su jo numeriu. Tuo būdu užgauliojantys telefoninių skambinimų laikai baigiasi. Žinant, kas skambina, galima pranešti telefono bendrovei ar tiesiog policijai, kad jie tuos nenorimus skambinimus sustabdytų.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Sun-Times“ (7.17.94).

Aldona Šmulskienė ir Birutė Jasaitienė

PRAILGINIMO LAIDAS

Mes visi, naudodami elektrinius aparatus, dažnai panaudojame prailginimo laidą (extension cord), nes neturime pakankamai patogios vietos elektrinių lizdų, kuriuos pasiekia aparatų įjungimo laidas. Atrodo, kad prailginimo laidai turėtų išspręsti visas problemas. Bet, jei laidas nėra reikiamos rūšies ir atsparumo, arba jei jis yra netinamai naudojamas, tai gali sukelti gaisrą.

Kai kur vietiniai įstatymai net neleidžia naudoti prailginimo laidų, nes jie yra laikomi nesaugia priemone. Prailginimo laidas yra laikina priemonė, todėl išjunkite ir padėkite jį į sandėlį po kiekvieno naudojimo. Nenaudokite prailginimo taip, kad už jo galutumą užkliūtų ir parpulti. Kad išvengtumėte rimto ar net mirtino smūgio, niekada nenaudokite jo arti vandens.

Ką daryti ir ko nedaryti, naudojant prailginimo laidą:

1. Būkite atsargūs pirksdami prailginimo laidą. Nors jis turėtų kelias įjungimo skylytes, tai dar nereiškia, kad jis gali praleisti daugiau srovės, negu elektros lizdas („outlet“), į kurį jis yra įjungiamas. Nejunkite daugiau, negu vieną aparatą į prailginimo laidą.

2. Daugumas prailginimo laidų parodo amperų skaičių. Perskaitykite laido kortelę. Jei amperai neparodo, padalinkite jį 110 (t.y. namų voltažas), kad sužinotumėte, kiek amperų yra.

3. Niekada nenaudokite daugiau, negu amperai leidžia. Žinokite, juo ilgesnis laidas, tuo silpnesnė srovė. Tai gali paveikti elektrinio aparato, kuris vartojamas, pajėgumą. Pvz., 25 pėdų laidas turi būti stipresnis, negu 6 pėdų laidas, kad atliktų tą pačią paskirtį. Prailginimo laide yra pora vielų, kurių kiekviena apdengta karščiui atsparia izoliacija ir dar apvyniota plastine (ar gumine) apdanga. Laidas turi „male“ ir „female“ įjungimą. Jeigu yra „trijų

pirštų“ jungiklis, laidas turi dar ir trečią — įžeminimo — vielą. Junkite tokio tipo laidą tik į trijų skylių jungiklį. Trijų vielų prailginimo laidas naudokite tik įrankiams ir elektrinėms priemonėms, kurios turi 3-ju vielų laidas.

4. Jei jums reikia naudoti prailginimo laidą šaldytuvui ar kitam elektriniam aparatui, kuris naudoja daug srovės, žiūrėkite, kad tas prailginimo laidas būtų stiprus 3-ju vielų tipo.

5. Juo plonesnis prailginimo laidas, tuo mažiau jis pajėgia praleisti elektros srovės. Elektriniai laidai yra rūšiuojami pagal numerius: juo mažesnis numeris, tuo storesnis laidas gali saugiai praleisti didesnę elektros srovę.

6. Lempom laidas paprastai yra labai plonas ir praleidžia labai mažai srovės. Nenaudokite jo niekur kitur, kur reikia daugiau, negu 7 amperų srovės.

7. Didelio pajėgumo laidai pažymėti 16 skaičiumi (net 12), yra vadinami „heavy duty“ ir jie gali būti naudojami elektrinėms priemonėms, kurioms reikia daug elektros srovės.

8. Jei prailginimo laidas yra šiltas, kai jį paliečiate, jis yra per silpnas tam aparatui — nepraileidžia užtenkamai srovės — pakeiskite jį storesniu — stipresniu laidu.

9. Jei imanoma, nenaudokite prailginimo laidų aparatams, kurie reikalauja daug srovės. Jei negalite to išvengti, žiūrėkite, kad laidas turėtų trišakį jungiklį ir bent nr. 14 ar daugiau storumo vielą.

10. Jei naudojate prailginimo laidas, nedėkite jų ant žemės, geriau juos pritvirtinti aukštai, kad jie jums nesimaišytų po kojų.

11. Jei laido izoliacija yra sutrūkinėjusi, atpręjęsi ar matyti plikos vielos, reikia visą laidą pakeisti. Jei jungiklis sugadintas, pakeiskite jį nauju, kuris gali praleisti tiek pat, ar daugiau elektros srovės.

12. Kai traukiate laidą iš sienos lizdo, laikykite už jungiklio, o ne už vielos.

13. Sandėliuokite nenaudojamus laidas, įdėdami juos į tualetinio popieriaus tūteles ar pakabinę ant seno kaklaraiščių kabiklio, apjuosdami laidas limpančią juostelę. Nenaudokite susidėvėjusių, apgedusių laidų ir elektriniais aparatais, nes galite nukentėti jį patys, jūsų vaikai ar jūsų namai.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Sun-Times“ (9.29.94).

Aldona Šmulskienė ir Birutė Jasaitienė

• Idomu, jog 3 milijonų amperų stiprumo elektros srovė skrieja aplink Saturno planetą, tekėdama per nematomą riestainio formos prikrautą dalelių žiedą, esantį už matomų žiedų erdvėje.

ŠAUNIOS IŠLEISTUVĖS

„Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto pirm. Gražinos Liautaud puikiuose namuose rinkosi būrys svečių į dr. Dalios Balevičiūtės, vaikų ortopedės iš Santariškių ligoninės Vilniuje, išleistas.

Dr. D. Balevičiūtė per „Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto pastangas buvo sudarytos sąlygos atvykti į Čikagos Shriner's ligoninę ir šešias savaites stebėti operacijas bei vaikų gydymą. Dr. Dalios Balevičiūtės, vaikų ortopedės iš Santariškių ligoninės Vilniuje, reikalingi nauji LTV komiteto nusiųstais aparatai bei instrumentais, operuojant mažuosius pacientus.

Tą vakarą išleistas buvo ne vien dr. D. Balevičiūtė, bet keturiems daktarams ir trimis gail. seserims, kurie lapkr. 11 d. išskrido į Lietuvą, į Santariškių ligoninės „Lietuvos Vaikų vilties“ operacinę, operuoti ten esančius lietuviukus. Tai jau antrą kartą šie daktarai keliauja į Vilnių, kur jų su viltimi laukia LTV ortopediniai ligoniniai ir jų tėvai. Jų priėmimą paruošti jau lapkr. 2 d. į Vilnių išskrido Jūratė Budrienė, LTV reikalų energinga vadovė.

Į Vilnių vykstantieji daktarai ir gail. seserys puikiai žino, kad ten bus daug sunkaus darbo operacinėse, bet tikisi nors keilioms valandoms rasti laiko apžiūrėti Vilniaus miestą, ypač bažnyčias, Gedimino kalną, muziejus ir katedros požemius. Jie jau daug apie Lietuvą girdėjo, siek tiek matė, bet dar norėtų pamatyti ir Kryžių kalną, kur tiek kančios kryžių pastatyta ar pakabinta.

Šio vakaro svečių tarpe buvo Birutė Jasaitienė, LB KV Socialinių reikalų tarybos pirm. ir „Lietuvos Vaikų vilties“ iniciatorė D. Kaunienė, Alė Keželiene, Birutė Augaitienė LTV komiteto narės, daug LTV savanorių, kurie LTV vaikų ir tėvelius iš „Seklyčios“ nuveža į Shriner's ligoninę patikrinimams ar operacijoms bei vertėjauja daktarų kabinetuose, o taip pat ir Marija Kriauciūnienė, nuolatinė ligoninėje gulinčių paguoda ir vertėja, ten praleidžianti ištisas dienas. Buvo ir amerikiečiai daktarai, ir gail. seserys.

Visą vakarą supo maloni nuotaika, prasidėjusi nuo šeiminių Gražinos ir Jim Liautaud nuosirdžios šypsenos, pasitinkant svečius.

Daug gerų dalykų nebūtų padaryta „Lietuvos Vaikų vilties“ organizacijoje, jeigu komiteto priekyje nestovėtų sumani pirmininkė Gražina Liautaud ir visos veiklos nematytų jos nuosirdus vyras Jim Liautaud.

Birutė A. Vindašienė

NAUJOS PASKOLOS ŽEMIAUSIAIS NUOŠIMČIAIS

PATARNAVIMAI VELTUI
PROFESIONALUS
PATARNAVIMAS
4427 W. HARRISON ST.
HILLSIDE, IL 60162

- Perfinansavimas su „cash out“
- 3% pradinis įmokėjimas 1-4 butų namui
- Be pajamų patikrinimo
- Be „points“

LINAS KLIARSKIS

Office: 708-449-1245
Pager: 312-289-4806

Illinois Residential Mortgage License of Illinois Savings & Residential Loan Commissioner Funds Are Provided by Another Entity Which May Affect The Availability of Funds.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING ŠVENTINIS SIUNTINYS NR. 3

Rūkytas kumpis	2 kg.
Rūkyta dešra	2 kg.
Olandiškas sūris	1 kg.
Miltai	4 kg.
Cukrus	4 kg.
Ryžiai	1 kg.
Šokoladiniai saldainiai	1 kg.
Apelsinai	2 kg.
Aliejus	3 lt.
Vištienos sultinys	1 indas
Šviestas	.500 gr.
Kakava	.400 gr.
Arbata	.200 gr.
Pupelių kava	.500 gr.
Tirpstanti kava	.200 gr.
Šokoladas	.300 gr.
Šviežia citrina	.500 gr.
Medus	.500 gr.
Marinuota silkė	.360 gr.
Prieskoniai	.200 gr.
Sūdyti riešutai skardinėje	.200 gr.

\$98.00 U.S.D.

PRIEDAS „MM“: šprotai 5 dėž., mėsos kons. .500 gr.; marinuotos silkės 360 gr.; vištienos sultinys 1 ind. — \$10.00 U.S.D.

PRIEDAS „NN“: aspirinas — ASA 325 mg. 200 tab. import. iš Kanados arba JAV — \$4.00 U.S.D.

Rašykite arba skambinkite, pristatysime pilną siuntinių ir priedų sąrašą: **517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ont., Canada 18E 5A6, tel. 905-643-3334/fax 905-643-8980.**

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui į rankas, atsiunčiant Jums parašytą pakvitavimą. Mažiausia pristatoma suma \$200.

* Pristatymas bet kur Lietuvoje \$12 + procentas už siųstą sumą.

* 4% iki \$2,000 ir 3% virš \$2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.

* Palikimus galime nuvežti į Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.

* Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo vardus, pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.

* Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.

* Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškai čekius siųskite:

Kairys Baltic Expediting

517 Fruitland Rd.

Stoney Creek, Ont.

Canada 18E 5A6

Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.

(312)434-2121 800-775-SEND

KALĖDINIAI SIUNTINIAI IKI LAPKRIČIO 23 d.

• SIUNTINIAI LAIVU

• AIR CARGO

• PINIGŲ PERSIUNTIMAS

• MAISTO KOMPLEKTAI

• VIZŲ PRATĖSIMAS

• SANDĖLIAVIMAS

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!

Užsisakykite šventėms jau dabar!

20 svarų statinaitė — \$32

8 svarų statinaitė — \$18

Skambinkite: 708-532-5951

Pristatome UPS

LIETUVOS VAKARŲ BRUOŽAI

VINCAS ŠALČIŪNAS

Kretingos įdomybės

Grįžtame į Kretingą. Prieš akis — aukšti butiniai namai. Aukštai iškilę kranai liudija vykstančią naują statybą. Šonė — gražus grafo Tiškevičiaus parkas, karo metu labai suniokotas, dabar atsodinamas. Papietavę „Gintaro“ restorane, sustojame prie Kretingos bažnyčios. Ji aukšta, erdvi, su dviem eilėmis langų šoninėse sienose ir stambiu keturkampiu bokštu priekyje. Altoriuose daug skulptūrų, o sienose — piešinių. Bažnyčioje aidi Lietuvos virtuozų Irenos ir Algirdo Budrių vargonų muzikos koncertas. Vargonai nauji, keturių klaviatūrų, elektriniai, tad specialistų rankose galingai gaudžia, virpindami bažnyčios skliautus.

Po to jaunas pranciškonas pasisūlo parodyti bažnyčios ir vienuolyno patalpas, kur laikomi religinio meno turtai, okupacijų metais įvairiai išslapstyti. Pasirodo, kad laikas į vienuolyną įeiti pasibaigė, tad kieme jis mums atskleidė vienuolyno istoriją ir liudną vienuolių likimą bolševik-metėje. Iš senųjų pranciškonų tėvų išliko tik tie, kurie pasitraukė į Ameriką. Šiuo metu vienuolynui priklauso 7 tėvai (kunigai) ir trys broliai. Ruošiami nauji. Labdaros valgykloje kasdien išduodama apie 200 pietų našlaičiams, vargšams, seneliams. Verčiasi iš aukų. Kalbėtojas dar pasilėpė į bažnyčios bokštą ir pasiūlyti Kretingos apylinkių vaizdais. Atsirado apie tuiznas „smarkuolių“. Kai jie grįžė pasakojant apie matytą grožį, mums, likusiems žemai, teko tik pavydėti.

Grafo Tiškevičiaus rūmuose yra eksponuojami iškilę nesunaikinti senoviški bažnytinio meno turtai, suskirstyti kategorijomis: Kristaus, Marijos, šventųjų. Tai daugiausia medinės statulos, padengtos dažų sluoksniu. Kitame rūmų gale nusileidžiama į „Žiemos sodą“ (silt-namį), kur laikomi šiltų kraštų augalai, panašūs kaip pietinėje Floridoje. Karo metu jo vidus buvo vokiečių sunaikintas. Dabar vėl žydi gėlės, čiurolena kriokliukas, tryšksta fontanas, veikia restoranai.

Prie Kretingos rajono kultūros rūmų mus pasitiko pučiamųjų orkestras, o ju chorai „Gintaras“, vadovaujamas Gedimino Purlio (buv. Čiurlionio ansamblio vadovo) — sveikinimo daina. Susėdome palei aikštę, kurioje mus linksmino merginų, vaikų ir vyresniųjų šokami įdomūs žemaitiški šokiai. Tada mus pakvietė į rūmų salę užkandžiams ir vakaronei su linksma choro programa. Vaisino sumuštiniais, sūriu ir virtomis pupomis prie alaus. Pabaigai visi dalyviai sutartinai padainavo „Žemė Lietuvos“. Apie vidurnaktį grįžome į Klaipėdą.

Lietuvos pajūris — langas į pasaulį

Kitą dieną, apie 11 val., mes Palangoje, Vytauto gatvėje. Abipusiai driekiasi parduotuvių, restoranų, kavinių, prekybos įstaigų eilės. Nors žmonių daug, bet švara pasigėrėtina. Miesto bibliotekoje gauname kuo troškulį numalšinti. Mero pavaduotojas supažindina su Palanga, kurorto bizniu, statomu nauju 430 m ilgio tiltu į jūrą, kuris bus atidarytas kitais metais. Vietinis vadovas viską aiškina tik žemaitiškai. Kai ką sunku suprasti, bet įdomu.

Taku pajėus, išskėstomis rankomis pasitinka naujai atsta-

tyta didžiulė Kristaus statula, o už jos baltuoja Gintaro muziejus (buv. grafo Tiškevičiaus rūmai) su įspūdingais laiptais ir baliustradomis. Visą rūmų antrąjį aukštą užima gintaro ekspozitai: įvairiaspalviai neapdirbti gabalai, radiniai su išklimpusiais gyviais, gintaro gaminiai ir t.t. Kai kam, ypač moterims, sunku iš čia išeiti, tad prie Baltijos nužygiavome kiek pavėluotai. O ji tokia plati, tokia miela, lyg motina! Vieni skuba į jos bangas, kiti tik jas paliečia, treti vengia smėlio ir batelius prisemti. Žmonių netiršta. Visų akys krypta į atstatomą „svajonių“ tiltą, kurio poliai jau tolakai į bangas įbridę. Šalia lyg vaiduokliai stovi audros neišversti senojo tilto stulpai — nepageidaujami, nereikalingi.

Pietaujame ultramoderniame ištaigingame restorane „Rugelis“, miesto pakraštyje. Erdvu. Parketu išklota šokiama vieta. Stalai gražiai padengti, dega žvakės. Mandagiai patarnauja padavėjų profesijai paruošti jau nuoliai. Valgiai ir gėrimai puikūs. Tokioje vietoje pietauti nepaskubėsi, nors jau prie Birutės kalno mūsų laukia Palangos chorai su koncertu. Ten mus pasveikino ir po keletą dainų padainavo mišrūs ir vyrų chorai. Padėkoję ir atsisveikinę, išskubėjome į Klaipėdą. Nebuvo progos miesto apžiūroms, bet pravazuojant matyti, kad jo architektūra kitokia, nei kitų Lietuvos miestų. Karo sugriautus rajonus atstaciaus, tik kai ką galima atpažinti: stovi dramos teatras, iš kurio balkono po „anšliuso“ kalbėjo Hitleris, ir čia pat namas, kuriame tada teko gyventi: teka ta pati Danė, tie patys tiltai, tik nėra muitinės, kurioje valdininkavau.

Daneį jau laukė specialus keltas, kuris per Kuršių marias perkėlė į Smiltynę, į patį Nerungos smailę. Keltui atsidūręs mariose, atsidengė didingas uosto, laivų statyklų, plaukiojančių dokių, didžiulių jūralių ir ilgalaikių kranų vaizdas, nusidriekęs keletą kilometrų šiauriniu marių krantu. Tolumoje stovi juodai-baltai dryžuotas naujas švyturys. Tiesiog būtų neįmanoma šį platų Lietuvos langą į pasaulį palyginti su kadaise buvusiu, daug mažesniu.

Pagaliau keltas sustoja netoli Koppalio, kur nuo 1895 m. buvusios tvirtovės likučiuose vokiečiai 1939 m. buvo įsirengę amunicijos sandėlį, kurį vėliau pasitraukdami susprogdino. Ant buvusio bastiono pamatų išliko apskritas pastatas, kuriame 1979 m. buvo atidarytas Jūrų muziejus ir akvariumas. Jį apsupa aukštas pylimas, pro kurio išmūrytą angą patenkame į kiemą. Pylime aplink tvirtovę įrengti bunkeriai, o aikštelėse rūdija pabūklai, nukreipti jūros pusėn.

Po dešimtmečių Čikagoje susitikę Biržų gimnazijos draugai (iš kairės): Stasys Briedis, dr. Gabrielius Misevičius ir buvo Sibiro tremtinys, Vilniaus kunigų seminarijos rektorius ir arkikatedros klebonas prel. Kazimieras Vasiliauskas.

Kančios koplyčia Rainiūse, netoli Telsių.

Nuotr. V. Šalčiūno

Muziejaus ekspozicija yra viena žymiausių Europoje. Tarp daugybės kriauklių ir viso pasaulio jūros gyvių iškamšų bei griaučių čia matai tingiai plaukiojantį Lietuvos žuvį, žaidžiančius ruonius, krypuojančius pingvinus. Į šio pagyrimo verto muziejaus kompleksą įeina pernai atidarytas delfinumas ir etnografinės žvejo sodybos trobesiai su laivais ir žūklės reikmenų ekspozitais.

Delfinumas yra aukštos pusapskritimis pastatas, kurio viduje koks tūkstantis sėdynių nusileidžia žemyn link scenos ir baseino. Mums vietos paliktos, o kitos visos užimtos. Skamba šiuolaikinė muzika, merginos šoka baletą ir atlieka precizinį nardymą, groja dūdoriai, modeliotojos demonstruoja suknius. Po pusvalandžio atėjo eilė delfinams: nardė, lenktyniavo, šoko per kliūtis ir lankus. Buvo ir tokių, kurie, neatlikę savo triuko, nėrė pas trenerį gauti žuvies. Jos negavė, turėjo grįžti ir savo numerį atlikti. Atrodo, dar nespėjo viską tobulai išmokti.

Is čia nužygiavome į žvejo sodybą, kur ansamblis „Kuršių ainiai“ mus pasitiko su šio krašto būdingomis dainomis. Chorinė bendrija „Aukuras“ pakvietė bendriems užkandžiams ir atsisveikinimo vakarienei. Stalai apkrauti sumuštiniais, kava, saldumynais. Šalta alų kibirais nešė iš sodybos rūsiu. Neturėjo lėkščių, šakučių, tai torta dėjo tiesiai į delnus. Po to buvo šokiai ir žaidimai dulkančioje pievelėje, kol atėjo metas skubėti į paskutinį keltuvą (23:15 val.). Klaipėdoje jau laukė mūsų globėjai ir vairuotojai, o dienos išpūdziai giliai įstrigo mintyse.

• Ar jūsų vaikai baigė mokslo? Tegul rodo, kad jau moka skaityti, užsakykite jiems „Draugą“.

Paskutinė ekskursijos diena

Kaip visiems geriems dalykams ateina pabaiga, ji atėjo ir šiai neužmirštamai viešnagai. Ankstų liepos 18-osios rytą pajudėjome link Vilniaus. Žemaitijoje buvo „nubyrėjimų“, tad autobuse liko daugiau vietos. Išvykome anksti, nes į Baltimorę lėktuvus išskrenda po pietų. 300 km ilgio automagistralė labai puiki ir aplenkia didesnius miestus, tad suspėti galima be vargo, nors ir tektų sen ten sustoti atsigerti, nes karštis nuo pat ryto siaučia. Na, ir sustojome miške, o vadovas ištraukė kelis butelius šampano. Tai buvo liudnas ir paskutinis atsisveikinimas.

Į Žemaitiją važiuojant naktį, jos grožis nepilnai atsisleidė. Kas kita dabar. Jos banguojančios kalvos, miškeliai, platūs laukai, žydintys pievos bei upelių slėniai, gausus vienkiemiai, margi miesteliai, iškilę bokštai kutena gimtosios žemės pasiligusią širdį, panašiai kaip Aukštaitijoje, tik čia ežerų mažiau. Ypač gražūs ir žali Dubysos bei Nevėžio slėniai, artėjant prie Kauno, tačiau laukai lygesni, apšėti, daržovėmis apdinti, gausu šiltnamių. Atrodo — gyvenk ir norėk. Tik kad tie nusikaltimai, nesąžiningumas! Tačiau prie Baltų atsitiko priešingai. Iš mūsų autobuso bagažinės iškrito vienas lagaminas. Niekas nebūtų ir žinojęs, jeigu ji paėmęs vairuotojas nebūtų autobuso pralėkęs, ženkle sustoti nerodęs ir lagaminu neatidavęs. Jis galėjo to nedaryti, bet turėjo sąžinę. Reiškia, tokių dar yra!

Pro akis prabėga pakaunės aukšti butiniai namai, ilgas Neris tiltas, Kauno marios, Elektrėnų kaminai ir štai — Vilniaus priemiestiai. Vienas po kito išleidžiami bendorakeliai tartum nusineša dalelę to džiaugsmo bei išpūdzio, kuriuos visi bendrai patyrėme šioje kelionėje. Jie nepakartojami ir neužmirštami, lygiai kaip ir naujos pažintys su žmonėmis, ir kaip svajonėse ilgai išnešiotą brangi šalis — Lietuva.

• Rebecca Felton (Georgia Dem.) buvo pirmoji moteris, 1922 m. spalio 3 d. išrinkta JAV senatore.

JUSTA SVAJOJA APIE SIJONUKĄ

Birželio 23 d. Vilniaus aerodrome nusileido lėktuvas, parskraidinęs į Lietuvą Ginkūnų miestelio gyventoją Justą Giržadaitę. Iš lėktuvo ji išlipo pati, nors atidžiai saugoma pastabių tėvelio akių, žengė žingsnį į mamos glėbį.

Čikagoje, garsioje Shriners vaikų klinikoje, Justai buvo atliktos dvi unikalias kojų operacijos.

Violeta Giržadienė nežino, kieno žingsniai skaudesni buvo: ar Anderseno pasakos Undinės, panorusios pavirsti žmogumi su dvejomis grakščiomis kojomis, ar kantriosios Justos, ar visos jų šeimos, vienuolika metų atkakliaiėjusios į savo tikslą.

Justutė tokia ir gimė — su abiejų kojų augimo defektais, ypač dešinėje kojoje. Pirmą kartą ją operavo, kai ji buvo 8 mėnesių Leningrade. Šiek tiek pasuko kojeles, šiek tiek pataisė. Pirmasis žingsnis buvo su ortopediniais bateliais, sunkiais ir gremždiškais. Bet jis mergaitės tėvams teikė viltį, viltis tapo visapimančia svajone, kad galbūt yra pasaulyje stebuklingų ligoninių ir daktarų.

Abu Giržadai, tuo patikėję, tuo tegyveno. Violeta Giržadienė gimus Justutę, daugiau nebegrižo dirbti, buvo tik tai su ja, o tėtiui Romui, dirbančiam vairuotoju, teko sukis už du. Justa augo graži ir vikri, nors ir nelankstyda kojų, ejo, judėjo. Mokesi gerai, turėjo

daug draugų. Tačiau liga progresavo, ir daktarai to neslėpė.

Ne vieni Giržadai su tokia didele nelaime Ginkūnuose buvo, bet ir dar dvi šeimos — trys luosi vaikai iš vieno nedidelio miestelio! Kodėl? Kol buvo neiširta, moksliška nepatvirtinta, niekas neatsakė į šį klausimą. Tačiau visų akys krypo karinio aerodromo (pastatyto sovietmečiu) lokatorių link.

Prieš keletą metų Giržadai sužinojo, kad Čikagoje yra įsteigta ligoninė, kurioje atliekamos labai sudėtingos operacijos, ne vienas luos ant kojų pastatytas ir, kad Čikagoje yra lietuvių bendruomenė, organizuojanti toje ligoninėje nemokamą Lietuvos vaikų gydymą. Tik pakliūti tenai sunku, nes šimtai norinčių, o visiems tėvams atrodė, kad jų vaikas — pats sunkiausias ligonis.

Kelias iki Čikagos Shriners ligoninės buvo labai ilgas. Giržadai neturėjo daug pinigų ir įtakingų pažįstamų Vilniuje. Tik tai draugų, paprastų kaip ir jie patys, bet norinčių padėti. Visi kartu ieškojo galimybių, klausinėjo, neišleido iš akių Justutės eiles, lėtai judančios kompiuteriuose. Pagaliau!

Tuojuo po Naujųjų metų Justa, pasirinkusi palydovų tėtį, kuris verčia mažiau negu mamytę, išskrido Amerikon. Praėjus dviem savaitėms, sausio 25-ąją, Justa buvo operuojama. Operacija truko 8 valandas ir buvo labai sudėtinga: iš klubo buvo išimtas kaulas, iš jo for-

Justutė Giržadaitė tarp savo mėgstamų žaislų.

Nuotr. A. Puodžiūno

DRAUGO FONDO ĮGALIOJIMAI

Draugo fondo lėšų telkimas Čikagoje nebūtų sėkmingas, jei DF neturėtų įgaliojimų didesniuose lietuvių telkiniuose. Čia įgaliojimai ne tik reprezentuojama fondą, bet ir skleidžia jo paskirties reikalingumą, ieško naujų narių bei rėmėjų, renka „Draugui“ prenumeratas bei aukas.

Lėšų telkimas yra pagrindinis Draugo fondo įgaliojimų uždavinys. Vienur tai atlieka pavieniai asmenys, kitur sudaromi komitetai. Toks komitetas yra Kalifornijoje, Los Angeles mieste. Komiteto pirmininkas yra „Draugo“ bendradarbis Vytautas Šeštokas. Vicepirmininkas — Karolis Milkovaitis, sekretorė — Liuda Avizienė, kasininkė — Alfonsa Pažūrienė, vajeaus koordinatorių — Vytautas Vidugiris, parengimų vadovė — Angelė Vaičekauskienė.

Visi komiteto nariai yra aktyvūs visuomenininkai ir nuosirdūs lietuviškos spaudos rėmėjai. Komitetas šių metų L.A. Lietuvių dienoje surinko 225 dol. už „Draugą“ prenumeratas, 85 dol. aukų ir 300 dolerių įnašų į Draugo fondą. Fondo banketas

ruošiamas 1995 balandžio 23 d. per atvelyki parapijos salėje.

Floridoje Draugo fondo įgaliojimas yra Mečys Šilkaitis, St. Petersburg Lietuvių klubo pirmininkas. Apie jo veiklos plauzė ir renginius, be abejo, jau žino Floridos lietuviai.

Klyvelande Draugo fondo įgaliojimas yra ilgametis „Draugo“ bendradarbis Vacys Rociūnas. Jis jau organizuoja komitetą ir ieško naujų DF narių. Pennsylvania - Philadelphia apylinkių Draugo fondo įgaliojimą yra lietuviškos radijo valandėlės vedėja, gabi organizatorė Julija Dantiene. Ji jau surado keletą naujų narių, o iš esamų gavo papildomų įnašų rudens vajuje.

Michigano valstijoje Draugo fondo įgaliojimas yra Vytautas Kamantas, gyvenantis Grand Rapids. Jis jau surado kelis naujus DF narius ir, be abejo, dirba toliau, turedamas dideles galimybes Detroitė.

JAV sostinėje — Washington, D.C., Draugo fondo įgaliojimą yra Teresė Landsbergienė. Apie jos veiklą galesime išgirsti metiniame Draugo fondo narių suvažiavime lapkričio 19 d. Čikagoje.

muotas kelios sąnarys, per kojas verti geležiniai strypai. Mergaitė neteko daug kraujo. Po mėnesio ją operavo antrąjį kartą, bet ta operacija jau buvo lengvesnė, trumpesnė. Po to — beveik keturių mėnesių reabilitacija jaučioje „Seklyčioje“, kurioje gyvena dar keli vaikai iš savo mamomis. Tik vieną Justą globojo tėtis. Mergaitė laiminga, kad kiti vaikai jo pavydėjo.

Justa sako, kad gyventi „Seklyčioje“ buvo labai gera: čia ją ir kitus ligonius apžiūrėti atvažiuodavo daktarai, lankydavo visokie ponai su dovanois. Kartu linksmindavosi, šventes švėsdavo. Tie ponai visur nežaidavo. Mergaitė buvo ir prie Niagaros krioklio, ir nuostabiuose parkuose, ir Vilniuskų bei Stasio Povilavičiaus koncertuose. Parsivežė daug žaislų ir saldumynų. Gegužės 20-ąją jai sukako 11 metų, tad nemažai dovanų gavo ir ta progą. Paklausta, kaip Amerikoje susikalbėjo ir kokia kalba už dovanas dėkojo, nustebusi atsakė, kad tik lietuviškai.

Justutės mama Violeta papasakojo, kad ne tik už operaciją, bet ir už visa kita nereikėjo mokėti. Lietuvių bendruomenės klubas „Viltis“ apmoka ir vaiko, ir vieno iš tėvų kelionę, apgyvendina, maitina, vežioja, rodo įžymybes iš savo asmeninių bei klubui paaugutų lėšų. Pasirūpina viskuo, netgi vertėjais. Todėl Justai nereikėjo angliškai mokėti.

Mama šeiminkauja, dukra kol kas ilsisi, pratinasi būti namuose, miegoti savo lovoje, smailiauja: močiutės jai siurpina braškes, tetos kepa tortus. Kie-mo draugai nekantriai laukia, kol bus galima aplankyti, nes dabar pas Justą vis pasiilgusių giminių netrūksta ir mama dar niekaip neatsidžiaugia. Kai atsisaus, abi kibs į mokslo ir pasivys kitus, išmoks tai, ką praleido. Rudenį Justa eis jau į penktą klasę. Bet kol kas mergaitės kojos sutvirtintos langes-tėmis.

Klausiu Justos, apie ką ji daugiausia svajoja.

— Apie sijonuką, — prisipažįsta. — Kaip būtų gražu juo pasipuoti!

Po dvejų metų Justa dar kartą skris į Čikagą. Ten vėl tiesins ir temps jos kojeles. Kas žino: gal nebetoli ir diena, kai iš lėktuvo Vilniaus aerodrome išlips grakšti paauglė trumpu sijonėliu, ir niekas neatpažins Undinės, kurios kiekvienas žingsnis buvo pilnas kančios.

Laima Zimkienė

je. Baltimorėje, MD, Draugo fondo įgaliojimas yra Cezaris Surdoka. Ir apie jo veiklą sužinosime DF metiniame suvažiavime.

Seattle, WA, veikli visuomenininkė Irena Blekytė padėjo suorganizuoti trijų asmenų komitetą. Laukiame.

Omahoje, NE, Draugo fondo įgaliojimą yra Irena Lileikienė, ilgametė skaucijų veikeja.

Hartforde, CT, Draugo fondo įgaliojimą pakviesta būti D. Grajauskienė. Ji pristatė Draugo fondo valdybos vicepirmininkę Birutę Vindašienę, kuri kontaktuoja su visais DF įgaliojiminiais.

Draugo fondo įgaliojimai reikalingi ir kituose lietuvių telkiniuose Atlanto pakraštyje ir Kanadoje. Tik „daug rankų didįž našta pakelia“, sako lietuviškas priežodis. Reikia daug dirbančių rankų, daug narių bei rėmėjų ir dosnių mecenatų.

Visi Draugo fondo įgaliojiminiai maloniai kviečiami dalyvauti fondo narių metiniame suvažiavime Čikagoje 3-m. lapkričio 19 d. 9 val. ryte, „Seklyčioje“, ir pateikti savo pranešimus žodžiu ar raštu.

D.T.P.

ŠVIESIOS MUZIKINĖS PROŠVAISTĖS LIETUVOJE

P. PALYS

Pagausojo vargonų

Lietuvos muzikos akademijoje, Vilniuje, vargonus studijuojantieji studentai naudojami ten esančiais trejais, po devynis balsus turinčiais, vargonais. Dveji iš jų – baroko stiliaus, o treči – elektroniniai. Dabar Muzikos akademija praturtėjo dar dvejais vargonais. Vienus, renesanso stiliaus vargonus, kurių kaina esanti apie 150.000 dolerių, padovanojo Stokholmo (Švedijos) aukštoji muzikos mokykla. Toji mokykla vargonus padovanojo J. Barkauskaitės deka, kuri ten stažavosi. Kitus, romantinio stiliaus vargonus, pastatė ir Muzikos akademijai padovanojo, Vilniuje R. Gučo vadovaujama vargonų dirbtuvė. Tai buvo keturioliktieji, toje dirbtuvėje padaryti vargonai. Taigi dabar būsimieji vargonininkai galės praktikuotis net su penkiais instrumentais.

Vysk. Baranauskas – muzikas

Mums yra žinoma, kad vyskupas Antanas Baranauskas buvo poetas, kuris parašė garsumų „Anykščių šilėlių“. Pasirodo jis rašė ne tik eiles, bet ir muziką.

Praėjusią vasarą, Vilniaus arkikatedros bazilikoje, buvo atlikta pirmas koncertas iš A. Baranausko parašyto „Artojų giesmės šventos“ ciklo. Koncertą atliko solistai: Irena Milkevičiūtė, Danielius Sadauskas, smuikininkė Undinė Jagelaitė, vargonininkė Žilvė Survilaitė ir Valstybinis kamerinis choras „Polifonija“. Koncertiniam atlikimui giesmės paruošė komp. Vytautas Juozapaitis. Spejama, kad ir „Anykščių šilėlių“ poemos melodija, virš šimtmečio nepajudinta iš archyvo, irgi bus parašęs vysk. A. Baranauskas. Ta poema koncertuose ištisai gieda solistas D. Sadauskas.

Paminėtas dirigentas M. Bukša

Lietuvoje, muzikos gyvenime, itin ryški asmenybė buvo kompozitorius ir dirigentas Mykolas Bukša, kurį net lietuvišku Toscanini nevengiamia pavadinti. Jis gimė 1869, o mirė 1953 metais.

M. Bukša buvo baigęs Peterburgo konservatoriją. Dirigento pareigas ejo įvairiose Rusijos miestų operų ir koncertų salese. Yra buvęs Vladikaukazo konservatorijos profesorius ir direktorius. Grįžęs į Lietuvą 1927 metais, buvo pakviestas dirigentu į Valstybės teatrą Kaune. Ten jis paruošė ir dirigavo apie šimtą įvairių operos ir baleto pastatymų. Profesorio konservatorijoje ir ruošė būsimuosius dirigentus. M. Bukša pastatė ir dirigavo visas tuometines lietuviškas operas: J. Karnavičiaus „Gražina“ ir „Radvilą Perkūną“, A. Raciūno „Tris talismanus“.

Minint kompozitoriaus ir dirigento Mykolo Bukšos 125-tąją gimimo sukaktį Lietuvos menininkų rūmuose, apie maestro muzikinę veiklą buvo pasidalinta atsiminimais, skambėjo jo paties sukurti romansai ir arijos iš jo diriguoju P. Čaikovskio, M. Musorgskio ir kitų kompozitorių sukurtų operų.

M. Bukšos nueitas kūrybinis kelias buvo parodytas ir parodoje, kurią surengė Lietuvos teatro ir muzikos remėjai.

Opera Klaipėdoje

Uostamiesčio muzikinis teatras Klaipėdoje savo operos

neturi. Vis dėlto Naujų metų naktį ten ruošiamasi pastatyti G. Verdi operą „Traviata“. (Prieš šešerius metus jau ten buvo pastatyta A. Žigaitytės opera „Mažvydas“). „Traviata“ pastatyti ir ją režisuoti yra pakviestas, šįmet Muzikos akademijai baigęs (G. Rinkevičiaus aukletinis) Mindaugas Pietaitis. Operą diriguoti būsiąs kviečiamas dirigentas iš Italijos. (Idomu, kodėl ne lietuvis? – aut.) Pagrindines roles atliks G. Miliauskaitė, V. Kurnickas ir M. Gilyš.

Gabi smuikininkė

Daug vilčių ateičiai teikia dideliais gabumais pasižyminti, smuika studijuojanti, 14 metų amžiaus Jurgita Žiuraitė. Jaunoji smuikininkė jau yra trijų tarptautinių Balio Dvariono konkursų laureatė.

Kai Jurgita smuikavo viename Muzikos remimo fondo „Žvaigždžių ir žvaigždučių“ koncerte Vilniaus Menininkų rūmuose, koncerto klausėsi ir Lietuvos susisiekimo ministras Jonas Biržiškis. Susižavėjęs Jurgitos grojimu, ją pakvietė groti Transporto ministerijos vadovams surengtame pobūvyje. Po koncerto ji buvusi paklausta, ko jai dar trūksta, kad ji dar geriau grotų. Jurgita atsakymas buvęs trumpas: „Smuiko!“ Vienas aukštas valdžios pareigūnas, tai girdėdamas, pasakė, kad smuikas bus.

Tas pažadas buvo išpildytas. Dabar Jurgita Žiuraitė groja smuiku, kuris buvo pagamintas Maskvos smuikų meistro Leonido Lesnikovo. Smuikas, pagamintas 1970 metais, kainavęs 1.200 dolerių, ekspertų nuomone, esąs vidutinio gerumo, bet žymiai geresnis už tą, kuri anksčiau Jurgita naudojo.

• Prenumeruokite ir skaitykite „Draugą“.

Lietuvos Šalių sąjungos vadai (iš kairės): vadas Rimvydas Mintautas, Garbės vadas Išeivijoje Vaidievtis Mantautas iš LŠS vado pavaduotojas Stasys Ignatavičius, susitikę Čikagoje 1994 m. vasarą.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

2616 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 312-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Lietuviškas maistas – „catered“
- Siunčiame mūsų produktus UPS

Atidaryta 7 dienas savaitę

KAVINĖ

Miesto centre

350 N. Clark Tel. 312-644-7750

Atidaryta darbo dienomis

Savaitgalį uždaryta

Orkestras „NEMUNAS“

groja vestuvėms, banketams, įvairiems
pobūviams, pasilinksminimams.

Muzika – jaunimui ir vyresniems

Kreipkitės: Robertas Raudys

tel. 708-301-5141

PADĖKA

Lietuvių Bendruomenės Michianos apylinkė
nuoširdžiai dėkoja TRANSPAK savininkui
ROMUI PUKŠČIUI už suaukotų daiktų
nemokamą pervežimą Kauno specializuotų kūdikių
namams – „Lopšeliui“.

LIETUVOS AKCINIS INOVACINIS BANKAS LITHUANIAN JOINT-STOCK INNOVATION BANK A. JAKŠTO 6, 2600 VILNIUS, LIETUVA (LITHUANIA)

Tai pirmasis ir vienas stipriausių Lietuvos komercinių bankų su skyriais Alytuje, Druskininkuose, Kaune, Kėdainiuose, Klaipėdoje, Mažeikiuose, Neringoje-Nidoje, Pakruojuje, Panevėžyje, Pasvalyje, Rokiškyje, Skuode, Šalčininkuose, Šiauliuose, Šilutėje, Švenčionyse, Tauragėje, Telšiuose, Utenoje, Visaginyje, Zarasuose ir 27 agentūros kitose Lietuvos vietovėse.

Mūsų kapitalas 50 milijonų, balanso apimtis 550 milijonų, indėliai 384 milijonai, paskolos 383 milijonai litų (1994 m. rugsejo mėn. skaičiai, 1 JAV doleris = 4 litai).

• Bankas turi greitą ir efektyvų būdą pervesti pinigų į Lietuvą JAV doleriais, kurie išmokami ar įrašomi sąskaitose doleriais ar litais.

• Bankas taip pat priima Jūsų siunčiamus JAV dolerių čekius ir juos inkasuoja, tačiau šis būdas užtrunka ilgiau dėl pašto pristatymo (6-10 dienų).

• Bankas atidaro ir aptarnauja klientų sąskaitas JAV doleriais ir litais, garantuodamas jų saugumą savo kapitalu ir išlaiko banko paslaptį.

• Bankas priima indėlius JAV doleriais (metinės palūkanos nuo 12% iki 20% priklausomai nuo sumos ir termino) bei litais (metinės palūkanos nuo 18% iki 24% priklausomai nuo sumos ir termino).

• Bankas greitai ir laiku grąžina terminuotų indėlių sumas, pasibaigus terminui, tiesiog į klientų sąskaitas Jungtinėse Amerikos Valstijose.

• Bankas aptarnauja VISA ir MASTER CARD kreditines korteles. Dėl detalizuotų instrukcijų persiunčiant pinigų į Lietuvą giminėms ar į savo sąskaitą, dėl veliausių palūkanų už indėlius, dėl sutarčių terminuotiems indėliams ar kitais klausimais, prašome kreiptis:

Raštu: Lietuvos akcinis inovacinis bankas, A. Jakšto 6, 2600 Vilnius, Lietuva (Lithuania);

Telefonu: iš Jungtinių Amerikos Valstijų – 011-370-2 61-09-98 (darbo laikas; 9.00 - 17.00 val. Vilniaus laiku, t.y. 1.00 - 9.00 val. ryto Čikagos laiku arba 2.00 - 10.00 val. ryto Niujorko laiku);

Telefaksu: iš Jungtinių Amerikos Valstijų – 011-370-2 62-06-04 (nurodant savo fakso numerį).

Skambinkite jau šiandien!

Mes visuomet Jūsų paslaugoms!

TAURAS AUTO IMPORT-EXPORT
Padedame pirkti automobilius „dealer“
varžytinėse. Siunčiame automobilius į Europą, pradedant nuo \$500; taip pat jų detales. Tel. 908-965-0805.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MEGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia juos reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta parduotuvė ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandų. Antradienį, trečiadienį, susikabesit lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. — PROspect 6-8998

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/CCA ATSTOVYBĖ
2346 W 69th Street
Tel.: 312-776-1486

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai
ir Reikmenys
Virš 75 metų
patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

**MASTER PLUMBING
COMPANY**
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompas. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 708-636-2960

DĖMESIO!
Čikagos ir apylinkių namų savininkai! Atlieku vidaus ir išorės remonto ir dekoravimo darbus. Taip pat „wall papering“, dažymą ir kt. Įvairius mažus ir didelius darbus.
Vytas 312-523-7289

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Sigitui: 312-767-1929.

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

Jeigu tave vargina per didelis svoris, cholesterolis, virškinimo sutrikimai, ir kiti nemalonumai — nenusimink! Tau gali pagalbėti tarptautinės kompanijos produktai, gaminami iš gamtinių augalų.
Ši kompanija siūlo ir darba, jeigu esi pakankamai nuovokus, paskambink:
tel. 305-923-0751.

Kelaukite su mūsų 45 asmenų grupe!
ST. PETERSBURG, FL.
Amerikos lietuvių klubas
7 DIENOS LAIVU KARIBŲ JŲROJE
Iš Tampa, FL gruodžio 3 d.

Kabinos nuo \$749 asmeniui (Reguliari kaina \$1.700 asm.)
Uosto mokestis \$115

Kreipkitės
TRAVEL & TRADE
Aras Mieželis • Bette Gaskey
813-360-5200
arba
Mr. M. Šilkaitis, 813-399-0265

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100
BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčioje. Suinteresuoti skambinkite
BUDRAITIS
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

Century 21
ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443
ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčioje.

BRICK 2 STORY, ORLAND PARK
Only \$334,900 for a large mstr bdrn suite w/double jacuzzi. Study/office on main level. Oak trim & cabinets. 2 furnaces & C/A units. Gorgeous family room w/fireplace. Gourmet kitchen. Please call in English. Ask for Colleen Alger at RE/MAX South (708) 429-4300.

Privatai parduodamas 15 metų 3 mieg. namas su rūsiu ir 1 auto. garažu, Lockport, IL, netoli P. Liet. centro. Kaina \$135,000. Skambinti 708-301-7177.

LEMONT, IL
Parduodamas didžiulis, virš 4000 kv. pėdų, „ranch“ namas. Puikus pirkinytis, kurį vertina pastato charakteris ir kokybė. Namas erdvus, „related living“, atskira virtuvė, balto ažuolo apdaila atriumas, skliautų lubos, 7 langai lubose, 2 židiniai nuo grindų iki lubų ir dar daug įvairių priedų. Žavingas namas. Kaina \$399,500. Daugiau informacijos suteiks:
DIANA RICCO, tel. 708-762-1227
RE/MAX ONE, tel. 708-425-6600
Kalbėti angliškai.

FOR SALE

Parduodami importuoti ir amer. gamybos **AUTOMOBILIAI** prieinama kaina. Kreiptis į Raimundą tel. 708-960-2100, Continental Acura, 2110 Ogden Ave, Lisle, IL

IEŠKO DARBO

Moteris 40 m. ieško darbo. Gali prižiūrėti vaikus savo namuose arba slaugyti senelius jų namuose. Turi rekomendacijas. Skambinti Danutei tel. 312-436-6641.

30 m. lietuvių ieško bet kokio darbo. Gali gyventi kartu. Skambinti Renatai tel. 708-857-9597

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turū Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

WEALTH I & I
VIDMANTAS GARLAUSKAS
312-778-1305
• Finansinis Planavimas
• Įvairūs investavimo produktai
• Gyvybės ir sveikatos draudimas
• Finansinė informacija
Investments provided by Registered Representatives of Capital Securities Investment Corporation, Member NASD-SIPC

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuterinį FAX pagalbą
- Nuosavybių įkainojimas
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Finansinius tuclaidus

Century 21
Ford & Lyons
VIDAS POSKUS

Greit ir sąžiningai patarnauju perkant ir parduodant nekilnojamąją turtą. Nuosavybių įkainojimas, parduodamų namų sąrašai — veitui.
708-233-3446 arba 312-737-6901

AMERICAN HOMES

Real Estate
Barbara Shaw
708-246-5500
Western Springs, IL parduodamas namas: gražus, 4 mieg. kamb., 1 1/2 vonios; arti miesto ir traukinių. Prašo \$137,500 Skambinti Barbarai ir kalbėti angliškai.

FOR RENT

Išnuomojamas 6 kamb. 3 mieg. butas su šiluma, karštu vandeniu ir baldais, Brighton Parko apylinkėje. Tel. 312-376-7883

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienas arba dviem suaugusiems asmenims. Yra šaldytuvai ir virimo plyta. \$325 mėn. + „security dep.“ Kreiptis į Alimą nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

Prieš 66 St. ir Kedzie Ave. išnuomojamas 3 kamb. butas su virtuvės įrengimais ir šiluma; \$360 mėn. Kreiptis: 708-425-7160.

Išnuomojamas 6 kamb. 3 mieg. butas, antrame aukšte, Cicero. Yra šaldytuvai, kilimai, lova, virimo plyta, stalas, 6 kėdės ir kt. baldų. Tel. 708-652-4980.

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. \$355 mėn. + „security“ Tel. 312-779-6193. Kalbėti angliškai.

HELP WANTED

PUNCH PRESS OPERATOR

EXPERIENCED
Must speak English, read blue prints and have knowledge in set-up. Must be willing to work O.T. Pd. Hosp. & 401k plan. APPLY IN PERSON:

QUALITY HINGES, INC.
277 W. 154th Street
South Holland, IL 60473

„NERINGOS“ restoranui reikalingas indų plovėjas sekmdieniais ir padavėjas. Skambinti Almai: tel. 312-476-9026

**JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius**
7311 Douglas Circle, La Palma, CA 90623
• tel. (714) 521-8694 • fax (714) 521-1210

EKONOMIKOS ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

LIETUVOS FINANSUS TVARKO POKŠTININKAS

Dienraštis „Respublika“ išspausdino rašytojo Ričardo Gavelio, pastaraisiais metais daug rašančio rinkos, biznio klausimais, straipsnį „Pokštininkas“ (94.10.27). Pokštininku straipsnio autorius vadina dabartinį Finansų ministrą Eduardą Vilkę. Pasak R. Gavelio, ministras pokštų prikurtė, sumanęs Lietuvai gauti milijardinį kreditą, įvesdamas pridėtinės vertės mokestį, kurį už vienas prekes reikia mokėti kelis kartus, už kitas – visiškai nieko. „Per rekordškai trumpą laiką ministras pokštininkas viską sujaukė taip, kad solidūs ir dori verslininkai jau vien už tai išpranašavo jam „pragaro ugnį“. Tačiau daugiausia vietos straipsnyje skiriama pokštams su biudžetu. „Faktai yra tokie: šių metų biudžetas kasdien darosi vis labiau deficitinis, stebuklingų priemonių, kaip to deficitą išvengti, anaipol nemaityti... Nesugebėjus surinkti šių metų biudžeto pinigų, kiztais metais pažada surinkti kur kas daugiau, negu žadėjo šiomet“.

Noredama nors kiek gauti daugiau pajamų į biudžetą būtiniausioms išlaidoms, vyriausybė vasarą pradėjo platinti valstybinės paskolos obligacijas. Ričardas Gavelis rašo: „Jei tokias obligacijas superka fiziniai asmenys ar institucijos, tai nesukelia infliacijos. Naujų pinigų čia nesukurama, pinigai tiesiog paimami iš bankų sąskaitų ir atiduodami valdžiai už obligacijas. Bet jeigu tokios obligacijos bus parduodamos bankų sistemai, jeigu, skatinamas toki pirkimas, Centrinis bankas supirkins anksčiau laidų obligacijas – infliacija neišvengiama“.

Straipsnio autorius, beje, pastebi, kad ir pirmasis būdas nėra jau toks „ekonomiškai tyras“. Juo daugiau privatus asmenys ar firmos superka valstybinių obligacijų, tuo daugiau pinigų „permeta“ iš naudingo privataus investavimo sferų į valstybinio išlaidavimo sferas. Šia prasme valstybinių obligacijų platinimas vadaus skola padengti yra netgi blogesnis už mokesčių rinkimą. Deficitas, finansuojamas iš žmonių santaupų, naikina taupmenis ir tik taupmenis. Mokesčiai taip pat naikina potencialius taupmenis, tačiau pirmiausia mažina vartojimą. Privačių investicijų požiūriu, tai vis dėlto ne taip kenksminga“. Aptaręs dar

keletą biudžeto momentų, straipsnio autorius teigia, kad „vienintelis būdas biudžeto deficitui „gydyti“ – mažinti valstybės biudžetą“.

Beje, manoma, kad šiais metais valstybės biudžetas negaus daugiau kaip 600 mil. litų pajamų. Ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius spaudos konferencijoje teigė, kad iš dalies šį nepriemoka vyriausybės padaryta sąmoningai, nes, nežiūrint į finansinius sunkumus, buvo didinami atlyginimai, pensijos, padidintas neapmokestinamų pajamų minimumas iki 115 litų, dėl sausros atsisakyta mokesčių už žemę. Planuotas biudžeto deficitas buvo 169 mil. litų.

NAFTOS TERMINALO STATYBA GALI PABRANGTI

Naftos terminalą Būtingėje, laimėjusi konkursą, projektuoja amerikiečių firma „Fluor Daniel“. Projektas jau parengtas, ir ji dabar svarsto Lietuvos specialistų komisiją. Valdžios pareigūnai ilgai tvirtino, kad naftos terminalo statyba atsieis apie 150 mil. dolerių. Iš oficialių šaltinių pavyko sužinoti, kad firmos „Fluor Daniel“ pateiktas projekto samata išaugo iki 226 mil. dolerių. Šių eilučių autorės paklaustas, premjeras A. Šleževičius patvirtino, kad „pagal pirminį konkursui pateiktą variantą, projektas pabrangė“.

Pagrindinės projekto pabrangimo priežastys – papildomų komponentų įjungimas į projektą, kuriuos „bus galima vykdyti arba nevykdyti“. Kartu premjeras pažymėjo, kad Lietuva neturi kitos išeities. Iki šiol neišspręstas naftos terminalo statybos finansavimo klausimas. Neatmetama galimybė, kad finansavimą gali rūpintis naujai sukurta akcinė bendrovė, kurioje Lietuva turės 51 proc., o užsienio firmos – 49 proc. kapitalo. Norą dalyvauti šioje bendrovėje yra pareiškęs Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, Rusijos „Lucoil“, Italijos firma „Agip“, amerikiečių „Fluor Daniel“ ir kitos kompanijos. Pirmosios derybos vyks Vilniuje lapkričio 10-11 d. Premjeras tvirtina, kad gauti tarptautinių finansinių organizacijų finansavimą terminalo statybai įmanoma tik tuo atveju, jeigu terminalas bus komercinis. Komerciniu jis gali tapti tik tuo atveju, jeigu bus galimybės per jį transportuoti Rytų (Rusijos,

Susitikimas su Lietuvos verslininkų sąjungos pirmininku Juozu Šarkum Santa Monica, CA. Iš kairės: LB Ekonominių reikalų tarybos narys Milda Napjus, Juozas Šarkus, Ramūnė ir Gintautas Vitkai.

Kazachstano) nafta. Vien projekto techninės dokumentacijos parengimui reikia 10 mil. dolerių. Kaip sakė A. Šleževičius, finansavimas iš tarptautinių organizacijų kol kas nebus gautas, tuos pinigus Lietuva turės skirti iš biudžeto, kad nesustotų projektavimas. Manoma, kad terminalo statyba turėtų prasidėti kitų metų balandžio mėnesį.

SKATINA VERSLININKUS ATSIKRATYTI BAIMES

Prieš dvejus metus, 1992 m. spalio 17 d., įvyko pirmasis Nuosavybės saugos kongreso suvažiavimas ir buvo įkurta ši visuomeninė organizacija, vadovaujama žinomo Lietuvos verslininko, ekonomikos mokslų daktaro, Genadijaus Konopliovo. Šiandien kongresas turi 104,000 narių, kuria savo struktūrą Lietuvos regionuose ir ruošiasi 11-ai suvažiavimui. G. Konopliovas, paklaustas, ar per dvejus metus, kai dirba kongresas, nuosavybė Lietuvoje tapo saugesnė, sakė, kad kongresas teikė savo pasiūlymus prezidentui, Seimui, vyriausybei. I dalį tų pasiūlymų buvo atsižvelgta. Kartu G. Konopliovas pabrėžė, kad „jeigu būtų buvę daroma taip, kaip mes siūlėme, šiandien turėtume toli pažengusią Lietuvą. Nebūtų tokio ekonominio nuosmūkio, o gal net būtų sulaukę ir pakilimo“. Pasak G. Konopliovo, daugiausia triukšmą sukėlė dar iki lito įvedimo kongreso pasiūlymas legalizuoti visus verslininkų pinigus. Toki sprendimą yra priėmusios kai kurios užsienio valstybės. „Kai mes teikėme šį pasiūlymą, Lietuvoje funkcionavo 9 milijardai JAV dolerių, – sakė G. Konopliovas. – Pasakiški pinigai, galėję padėti valstybei ir sukurti aukštą pragyvenimo lygį. Šiuo metu lita dengia tik 400 mil. dolerių. Jeigu tas didžiulis kapitalas būtų buvęs iškeltas su 1.5-3 procentų mokesčiu, būtų didžiulė

suma. Tačiau buvo sukeltas triukšmas dėl tokio pasiūlymo. Jo pasekmės – apie 3 mlrd. dolerių „išplaukė“ iš Lietuvos. Priėmus nutarimą deklaruoti įsigytą brangų turtą, vėl Lietuva neteko apie puse milijardo dolerių. Ir jokios naudos“. G. Konopliovas taip pat neigiamai įvertino vyriausybės nutarimą įvesti brangiųjų metalų prabavimą. Per Lietuvą ejo šių metalų srautas. Valstybė privalėjo elgtis priešingai – pvz., nustatyti 8 proc. mokestį. Dabar brangieji metalai aplenkia Lietuvą ir plaukia per Latviją ir kitas valstybes. G. Konopliovo teigimu, dideli mokesčiai nesuformuos biudžeto, ir mes netapsime turtingesni. Tam gali padėti tik nedidelių mokesčių rinkimas. Dabar verslininkai „eina į pogrindį“ ir juos galima suprasti.

Nuosavybės saugos kongresas turi 104,000 narių, tačiau tik 8,000 iš jų anketose nurodė savo kapitalo dydį. Pasak G. Konopliovo, verslininkai bijo, kad apie jų turimą turtą gali sužinoti tie, kam nereikia žinoti. Dėl tos pačios baimės dar apie 200,000 žmonių, valdančių kapitalą, nestoja į kongresą. Tačiau G. Konopliovas mano, kad, jeigu per 2 metus jau atsirado 8,000 drasių žmonių, tai jau yra daug. Ir žmonės privalo tikėti, kad niekas neatims jų nuosavybės.

GALI NETEKTI NUOMOJAMŲ PATALPŲ

Prasidėjus pirmajam privatizavimui, verslininkams buvo leista išsinuomoti savivaldybės priklausančias patalpas, kurios anksčiau buvo beveik nenaudojamos. Smulkūs ir vidutiniai verslininkai įsigijo patalpas rūsiuose, pusrūsiuose, jas suremontavo ir iširengė parduotuves, dirbtuves, istaigas, biurus. Per tą laiką mokesčiai už patalpų nuomą buvo didinamas keletą kartų. Dabar vyriausybėje ruošiamas svarstyti valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo pakeitimo projektas, kuriame numatyta, kad privataus kapitalo įmonėms, išsinuomojusioms iš valstybės negyvenamąsias patalpas ar pastatus tik gamybinei veiklai, šie gali būti perduoti kaip valstybės turto įnašas ir iš naujo privatizuoti be konkurso. Lietuvos verslininkų asociacijos viceprezidentas Vytautas Aranauskas toki nutarimo projektą „Lietuvos rytui“ įvertino kaip drastišką, kadangi, priėmus jį, smulkūs ir vidutiniai verslininkai vargu ar galės tas patalpas išsipirkti. Sąlygos privatizavimui buvo labai nedėkingos, o vyriausybė pamiršta, kad verslininkai į tas patalpas įdėjo savo kapitalą, jas remontuodami, kartais net prikeldami iš griuvėsių. Pasak V. Aranausko, toks nutarimas palaidotų smulkų verslą. Jis patarė nepamiršti, kad

„šiuo metu verslininkai dar nepašė iš valstybės paramos, užsidirba sau ir duoda kitiems“. V. Aranauskas minėjo, kad dabar daugelis patalpų, jei verslininkai nebūtų jų nuomoje, jokiai ūkinei veiklai netiktų. Iš nuomojamų patalpų išvaryti verslininkai nukentės ne tik patys, bet ir pas juos dirbantys žmonės, prarasdami darbą.

KODĖL DIRBA CUKRAUS FABRIKAI?

Visi 4 Lietuvos cukraus fabrikai – Kedainių, Marijampolės, Panevėžio ir Pavenčių, pradėjo naująją sezoną. Veliausiai į darbą įsijungė Pavenčių cukraus fabrikas, kurio finansinė padėtis sunkiausia. Naująjį sezoną Pavenčių fabrikas pradėjo, turėdamas 8 mil. litų skolų žemdirbiams už praėjusiais metais nupirktus cukrinius runkelius. Kaip sakė Lietuvos cukraus pramonės įmonių asociacijos „Cukrus“ prezidentas Rimantas Stulgys, fabrikų skolos smarkiai išaugo, nustatius 0.8 proc. kiekvienos dienos dėslingumą už žemdirbiams nesumokėtus pinigus.

Lietuvos cukraus fabrikai neturi apyvartinių lėšų. Iš valstybės jie negauna lengvatinių kreditų, o parduoti cukrų Lietuvos rinkoje darosi vis sunkiau. Dar neparduotas iš pernykščio derliaus pagamintas cukrus. Jo nesugebėjo parduoti ir iš fabrikų cukraus likutį nupirkusi Anglijos firma „Man“. Pasak R. Stulgio, didžiausią įtaką Lietuvos cukraus rinkai daro kontrabandinis cukrus, kurio per metus įvežama 40-60 tūkstančių tonų. Nors importuojamam cukrui nustatytas net 70 proc. miltas, pasak R. Stulgio, kontrabandinis cukrus plūsta į Lietuvą „per kiauras sienas“. Įdomiausia, kad importinis cukrus dabar nėra pigesnis už lietuvišką. Kyla klausimas, kodėl tuomet perkamas užsienietiškas, o ne lietuviškas cukrus? Iš dalies į šį klausimą, matyt, gali atsakyti R. Stulgio pateikti skaičiai: kad nuo kiekvienos nelegaliai įvežtos cukraus tonos jo įvežėjai mažiausiai uždirba po 100 dol. Tai, gi, per metus susidaro 5-6 mil. dol., kurių pakanka paskatinti ir prekybininkus, kad šie prekiautų įvežtinu cukrumi, ir sumokėti dar kam reikia. Antra vertus, nesimato ir pačių cukraus fabrikų didelių pastangų organizuoti savo cukraus pardavimą. Šiomet Lietuvos cukraus fabrikai numato perdirbti apie 550,000 tonų cukrinių runkelių ir pagaminti apie 65,000 tonų cukraus. Manoma, kad cukraus poreikis Lietuvoje yra apie 130,000 tonų per metus. Įskaitant neparduotą pernykštį cukrų, Lietuvos fabrikai patenkintų poreikius apie 70 proc. Kitą dalį galėtų tenkinti perdirbdami pusfabrikačius, tačiau tuo užsiimti, ma-

DRAUGAS, šeštadienis, 1994 m. lapkričio mėn. 12 d.

7

BEDARBIAI TAPS VERSLININKAIS

Jungtinių Amerikos Valstijų Taikos korpusas, Atviros Lietuvos fondas kartu su Lietuvos darbo birža pagal naują programą pradėjo ruošti bendrosios rinkos ekonomikos verslo instruktorius. Iki 1995 m. balandžio mėn. kiekviename Lietuvos darbo biržos padalinyje darbuotojai bus apmokomi kvalifikuotai vadovauti seminarams, kuriuos bedarbiai bus supažindinami kaip pradėti savo smulkų verslą, kokių sunkumų gali iškilti pradedančiajam verslininkui.

(„Lietuvos aidas“, 11.03)

Rima Jakutyte

PADĖKA A.†A. ANELE KYBARTIENE

Mūsų mylima žmona, Motina ir Močiutė mirė 1994 m. spalio 28 d. ir buvo palaidota lapkričio 2 d. Notre Dame kapinėse, Worcester, MA.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo į Amžino Poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame kun. kleb. Paruliu, kuris atnašavo gedulingas šv. Mišias už jos sielą. Dėkojame šv. Kazimiero parapijos, Worcester, MA chorui už gražias giesmes Mišių metu.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užrašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkojame visiems, kurie prisituntė velionei gėlių, pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Didelis ačiū mieliems draugams Genei ir Romui Joku-bauskams už paruoštas šermenų vaišes, taip pat velionės seserims Onai Šarkauskienei ir Teresei Juškei bei jų šeimoms už globą ir pagūdą mums šioje liūdesio valandoje.

Dėkojame visiems laidotuvių dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti.

Dėkojame karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriams – D. A. Petkui Chicagoje ir Kazlauskui, Worcester, MA už malonų patarnavimą.

Nuliūdęs vyras, duktė, anūkeliai ir visi giminės.

Mielai

A.†A. ELENAI BRIDŽIUVIENEI

mirus, liūdesyje likusi sūnų ROMŲ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu su juo liūdimė.

Irena Sušinskienė
Rūta ir Kęstutis Sušinskai
Kristina ir Albertas Sušinskai
Danutė ir Vitas Sirgedai

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.
Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 5940 W. 35 St.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
LEMONT LOCATION OPENING JANUARY 1994
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
CHICAGO & SUBURBS 1-800-994-7600

ETT (Elektronika, technologija ir tyrimai) bendrovė gamina šias vitrinas, naudodama medžiagas, gaunamas iš Danijos.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Kęstutis ir Toni Pocių dukrelė, Teresa Lyndaina, buvo pakrikštyta š.m. spalio 9 d. St. Patrick's bažnyčioje, South Bend, N. Krikšto tėvai buvo Danutė Steikūnaitė-Kline ir B. Allsop. Nuotaikingos vaišės vyko Pocių namuose, Beverly Shores, IN. Vaišės palaimino prel. dr. Ignas Urbonas, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, Gary, IN.

Stasys Radžionis, Spring Grove, IL, atsiųsdamas „Draugo“ prenumeratos mokėstį, pridėjo 80 dol. auką. Nuosirdžiai dėkojame už pagalbą savo laikraščiui, kuri padės jo leidimo išlaidas sumažinti.

Maria aukštesniojoje mokykloje, veikiančioje Marquette Parke, vadovaujamoje Šv. Kazimiero seserų kongregacijos, užsibaigus pirmajam ketvirtinui, 101 moksleivių ypaci pasizymėjo moksle. Redakcijai atsiųstame geriausių mokinių sąraše randame ir lietuviškų pavardžių tai: Jurgita Benetė, Audra Prialgauskaitė, Laura Ragauskaitė, Jolanta Indriajaitė, galbūt dar Melissa Brenkus, Kimberly Wasilkus ir kelios kitos.

Maironio lituanistinės mokyklos Tėvų komiteto narės: (iš kairės) Danutė Navickas Starub, Audrone Karalienė (pirm.) ir Danutė Grigaliūnienė.

x Dėmesio! Chicago šaulių rinktinė rengia gegužinę, kuri įvyks, š.m. lapkričio 13 d., sekmadienį Šaulių namuose. Pradžiai 12 val. Geras maistas, gera muzika, turtinga loterija. Maloniai kviečiame visus dalyvauti. Šaulių Rinktinė.

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą – brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskiene. Darbo val.: treči.-penkt. 1 v. p.p. - 5:30 v.v., ketvtd. 10 v.r. - 6 v.v., šešt. 10 v.r. - 1 v. p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta.

x Dėmesio! Kalėdiniai siuntiniai pasieks Lietuvą prieš Kalėdas, jei bus pristatyti į Transpak įstaiga iki lapkričio 26 d. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Pinigai pervedami doleriais pagigintomis kainomis. Įvairūs maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išversti video įrašus iš Lietuvoje naudojamų PAL sistemos ir amerikietiško NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparatu, už prieinamą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. ARCHER AVE., CHICAGO, IL 60609. Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas.

x Paskutinė proga išgyti: 1. Encyclopedia Lituanica, komplektas 6 tomai; 2. Vinco Krėvės raštai, 6 tomai; 3. LE pavieniniai tomai ir kt. LE leidyklos leidiniai (gaunami ir „Drauge“). Kreiptis: J. Kapočius, P.O. Box 752, Cotuit, MA 02635, tel. 508-428-6991.

SVEIKINIMAS „DRAUGUI“

„Draugui“ švenčiant 85-tąją savo veiklos sukaktį, sveikinu pirmą Jus ir visą redakcinį kolektyvą, taip pat visus Jūsų bendradarbius bei talkininkus.

Kokią nepaprastą tarnybą atliko „Draugas“ per šiuos dešimtmečius! Jis informavo, jungė, turtino ir skatino lietuvių plačiame pasaulyje; kvietė į kongresus, tautinių šokių ir dainų šventes, meno parodas, koncertus, operos spektaklius; nuolat kalbėjo apie paverstos – dabar prisikeliančios laisvės ir nepriklausomybės – tautos reikalus; jo puslapiuose atsispindėjo įvairių vietovių rūpestiai, siekiai ir laimėjimai; organizacijos čia rado sau paruoštą tribūną...

Linkiu Aukščiausiojo palaimos – Ilgiausių metų!

Kun. Gediminas Kijauskas, SJ
Dievo Motinos parapijos,
Cleveland, OH, klebonas

Lijana Kopūstaitė, Vilniaus Operos solistė ir Julius Savrimas, Lietuvių Operos Čikagoje solistas, mūsų operos pokylyje atliks duetą iš „Traviatos“ operos. Pokylis bus lapkričio 19 d. Jaunimo centre.

„Lituanicos“ krepšinio klubo jaunių komandos registracija ir pirmą treniruotę vyks šeštadienį, gruodžio 3 d. Nuo 3 - 4 v. p.p. rinksis krepšinininkai 10 - 14 m. amžiaus. Nuo 4 - 5 val. p.p. – krepšinininkai 14 - 18 m. amžiaus. Treniruotės vyks Bromberek mokyklos sporto salėje, 20 W. 145 Davey Rd., Lemonte. Informacijoms kreiptis – dr. Donatas Siliūnas, tel. 708-852-3204.

Dėkojame kun. Gediminui Kijauskui, SJ, Dievo Motinos parapijos klebonui, atsiuntusiam „Draugo“ sukakties progą gražų, šiltą sveikinimą ir 100 dol. auką.

Lietuvių dailės muziejui Lemonte labai reikia fortepijono. Jeigu kas galėtų padovanoti, arba žinoti, kur galima gauti fortepijoną nebrangiai išgyti, prašome skambinti Daliai Šlenienei, tel. 708-257-2034. Aukos muziejui nurašomos nuo mokesčių.

Lietuvos Vyčių 112 kuopos susirinkimas bus antradienį, lapkričio 15 d., 7:30 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Visi kuopos nariai prašomi susirinkime dalyvauti.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71st Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

x Juozas Bacevičius patarnaus Income Tax, namų ir apdraudų reikalais, 6529 S. Kedzie Ave., Chicago, (312) 778-2233 – Casa Blanca.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.

x Kalėdiniai siuntiniai bus Lietuvoje prieš Kalėdas, jei pristatysite juos į Baltia Express iki lapkričio 15 d. Pasinaudokite paskutine proga pigiai pasiūsti kalėdinius siuntinius. Pasiteiravimui nemokamas tel. 1-800-SPARNAL arba 1-800-772-7624. Pristatymui patogi vieta, 3782 W. 79th St., Chicago, IL 60652.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, lapkričio 16 d., trečiadienį, 2 val. popiet, ruošiamas meno paroda. Su savo darbais pasirodys vyresnieji, eksponuodami paveikslus, medžio drožinius, mezginius ir įvairiausius rankdarbius. Visi kviečiami atvykti ir pamatyti, taip pat galite atsinešti ir parodyti savo rankų darbus. Negirdėtų dainų mums padainuos Liucija Atkočiūnienė. Bus ir bendri pietūs. Visi kviečiami, visi laukiami. Atvykite!

Komp. Vytauto Klovos „Pilėnų“ operos spektaklis, kuris mūsų Lietuvių operos buvo atliktas Čikagoje, buvo transliuotas per Lietuvos televiziją sekmadienio programoje. Ši spektaklį čia į video juostą įrašė Aleksas Plėnys. Opera dirigavo Alvydas Vasaitis. Operos chormeisteris – Ričardas Sokas, o apšvietimas Vidos Momkutės.

Ar yra mūsų skaitytojų tarpe žemaičių-telsiečių? Gal kas galėtų pratesti „Draugo“ prenumeratą Telsių kunigų seminarijai (Katedros 6, 5610 Telsiai, Lithuania/Lietuva)? Asmuo, užprenumeravęs siems – 1994 – metams dienraštį, to padaryti negali, o jaunieji klierikai, būsimieji Lietuvos (gal ir mūsų?) sielovados darbuotojai, labai džiaugiasi „Draugu“. Būtų gaila, kad jis nuo sausio pradžios nustotų juos laikyti.

x Lietuvių Fondui vajaus proga aukoko: \$500 dr. Romas ir Jadė Gineičiai; po \$200 Antanas ir Juzė Audikai, dr. Alfonsas Kisielius, Jurgis ir Regina Mikailai, Viktoras ir Leokadija Milukai; po \$100 Algis Basiulis, Jauina Kukuriene, Kleofa Gaizauskienė, Vytautas ir Joana Grybaskai, „X“, JAV LB Philadelphia's apylinkė, Gintaras Karaitis, Antonija Klitorienė, Danutė Kurauskienė, Aldona Sandargienė, prof. Raphael Sealey, Stasys ir Sofija Vaskiai, dr. Aras ir Lina Žlobai, ir daugelis mažesnes sumas. Nuosirdžiai visiems dėkojame ir prašome aukas siūsti Lietuvių Fondui – 14911–127th St., Lemont, IL 60439.

x Costa Classica liuksu-siniu laivu 7 naktų kelionė po pietinę Karibų jūrą. Išplaukia gruodžio 10 d., iš San Juan, Puerto Rico ir aplanko St. Thomas, St. Maarten, Martinique, Barbados, Casa de Campo, Dominican Republic. Į \$801 kainą įsiskaito visi mokesčiai ir lėktuvo kelionė iš Čikagos arba Cleveland'o! Vietų skaičius labai ribotas. Prašome skambinti tuojau pat American Travel Service tel. 800-422-3190 arba 708-422-3000.

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papieptauti. Sav. I. Naujokienė, „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685.

Čikagos lit. mokyklos mokiniai šoka Lenciūgelį (paruošė mokyt. Nijolė Pupienė)

ČLM VĖLINĖS

1994 m. spalio 29 d., Čikagos lituanistinė mokykla pamokų metu šventė Vėlines. Tikroji Vėlinių diena buvo trečiadienį, todėl pasirinktas artimiausias šeštadienis.

Mokiniai su žvakutėmis rankose nuėjo į jėzuitų koplyčią. Čia buvo uždegtos žvakutės. Mokyklos dvasinis vadovas kun. J. Vaišnys pateikė mokiniams ir mokytojams gražių minčių apie Vėlinių reikšmę. Mokiniai ant lapelių surašė savo artimųjų mirusiųjų vardus ir su žvakutėmis padėjo netoli altoriaus, specialiai paskirton vieton, įsivaizduotam kapui.

Po šių žvakių apeigų visi atėjo prie žuvusių už Lietuvos laisvę paminklo ir čia pagerbė žuvusiųjų dėl Lietuvos laisvės vėles. Taip pat sustojo prie sodelyje esančių kitų religinių paminklų (kryžių, koplytėlė) ir čia pasimeldė už tuos mirusiųjų asmenis, kurie turėjo ryšio su Jaunimo centru, jėzuitais ir mokykla. Po šių susikaupimo valandėlių visi grįžo į mokyklą ir tęsė pamokas.

Kai mokykloje nėra religinių pamokų, tokie susikaupimai naudingi mokiniams. Jie priima kiekvieno žmogaus ateitį ir kaip pasiruošti tai būtinybei. Žmonių gyvenimas yra pilnas nelauktų įvykių, kai kurie iš jų yra surišti su amžinybe, todėl reikia paklusti Bažnyčios mokymui, gyventi čia žemėje dangui. Nors Halloween diena irgi buvo čia pat, ji nukelta į Užgavėnes, kur bus sujungta su lietuviškais papročiais.

J. Plačas

Tilžės Akto paskelbimo sukakties iškilmingą minėjimą sekmadienį, lapkričio 27 d., 2 val. p.p. Šaulių namuose, Čikagoje, rengia Mažosios Lietuvos Rezistencinis sąjūdis. Programoje – iškilmingoji dalis, paskaita, Lietuvos Vyčių jaunųjų šokėjų atliekami tautiniai šokiai. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Gausi ir įdomi dail. Prano Domšaičio meno paroda, atidaryta Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte, dar tęsiasi. Parodą galima aplankyti savaitgaliais, o kitomis dienomis – susitarus su muziejaus direktore Dalia Šleniene. Gera proga išgyti vertingą dovaną – paveikslą artėjantioms šventėms. Paroda tęsis iki lapkričio 27 d.

x Aldona Riškutė atsiuntė \$240 auką „Saulutei“, metams remti našlaitę Šilutės rajone. Giminitė augina mergaitę ir jos penkis broliukus ir sesutes. Labai ačiū! „Saulute“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

x Danutė Geldienė iš Whitmore Lake, MI, vyro 75 metų gimtadienio proga, Lietuvos našlaičiui paaugojo \$150 – metinį našlaičio globos mokėstį. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

RUDENS VAJUS DRAUGO FONDE

Šiandien Draugo fondo gimtadienis. Lygiai prieš metus Draugo fondas buvo inkorporuotas Illinois valstijoje, kaip nepelno siekianti organizacija „Draugo“ dienraščio paramai. Kiek vėliau buvo gauta aukotojams nuo federalinių mokesčių atleidimo privilegija, sudaryta fondo valdyba ir direktorių taryba.

Vieni metai Draugo fondui milijono neatnešė. Nepasiektas nei jo trečdalis, užplanuotas rudens vajaus metu. Tiesa, vėjus dar nepasibaigė. Dar liko dvi ir pusė savaitės. Visi kviečiami per jas suteikti Draugo fondui gimtadienio dovaną. Jis jau vienų metų ir jam reikia „didesnių kelnų“.

Su gimtadienio dovaną i Draugo fondą jau atskubėjo žemiau išvardinti DF nariai ir rėmėjai, kuriems priklauso didelė padėka. Laukiame ir visų kitų. Labai laukiame.

Draugo fondo gimtadienio dovanos

Su 2,000 dolerių: Martin Gruss Foundation, New York, NY.
Su 500 dolerių: Ada Sutkuvienė, Homewood, IL.
Su 200 dolerių: Ben Norkūnas (210 dol.) Dearborn, MI.

x Muzikos mylėtojų žiniai! Pranešame, kad šiais metais bus išspausdinti komp. Aleksandro Kačanausko kūrinii du tomai: 1. Solinės Dainos, 2. Chordinės Dainos, o 1995 m. kiti du tomai: 3. Instrumentiniai Kūriniai, 4. Giesmės. Kviečiame muzikos mylėtojus tuos kūrinius išgyti. Vieno tomo kaina \$10, persiuntimas \$2. Užsakant visą komplektą, 4 tomus, kainuos \$40 su persiuntimu. Užsisakyti pas Gedą Kauną, 718 N. Maria Ave, Redondo Beach, CA 90277, tel. 310-372-1855, arba pas Danguolę Cekanavičienę, 904 State St., Apt. 1F, Lemont, IL 60439, tel. 708-243-0156.

(sk)

Dalia ir Alfonsas Dzikai, West Hartford, CT.
Marija Aukštaitė, Port Hope, Canada.

Kun. Jonas Bacevičius, Kintyre, ND.

Vytautas Vidugiris, Palos Verdes, CA.

Antanas Bakšys, W. Hartford, CT.

Vincas Klova, Bell Gardens, CA.

JAV LB Waterbury apylinke, CT.

Ted Navickas, Coeur d'Alene, ID.

Kun. Gediminas Kijauskas, Cleveland, OH.

Kazys Gudinskas, Hamilton, Canada.

Su 135 doleriais: Jonas Ratnikas, Sunny Hills, FL.

Su 100 dolerių: K. Čepaitis, Etobicoke, Canada.

Raminta Jelionis, Chicago, IL.

Alfonsas Alkas, Tampa, FL.

Dr. Daina Variakojis, Chicago, IL.

Aldona Sandargas, Ormond Beach, FL.

Helen Schanel, Wood Dale, IL.

Vincas Urbaitis, Mayfield Hts., OH.

S. V. Pautienis, Lucerne Valley, CA.

Zuzana Juškevičienė, Oak Lawn, IL.

Veronika Paovienė, Grand Rapids, MI.

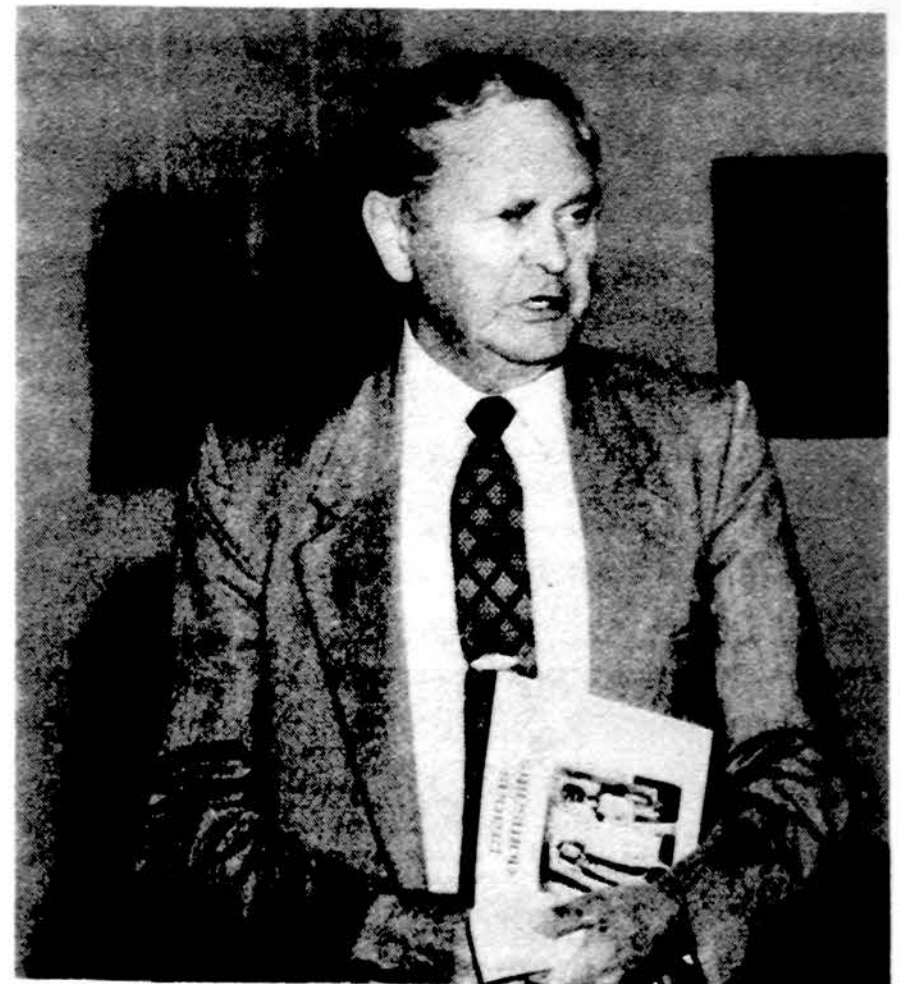
Su 60 dolerių: Elena Druskienė, Palos Park, IL.

Su 50 dolerių: A. R. Šlapkauskas, Glen Ellyn, IL.

Fondo išdininkas

x Clevelando Maldos būrelis, per Albina Petukevičienę, jau antri metai, kiekvieną mėnesį atsiunčia po \$20. Jie globoja Lietuvoje vieną našlaitį. „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, Clevelando Maldos būreliui, našlaičio vardu, dėkoja.

(sk)

Lietuvių fondo meno komisijos pirm. dr. Gediminas Balukas atidaro Prano Domšaičio meno parodą Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Nuotr. Jono Tamulaičio